

Prinses Beatrixlaan 116
Postbus 20025
2500 EA Den Haag
Telefoon (070) 378 99 11
www.sdu.nl

ABN-Amro 43 61 48 315
Postbank 30 77 29
Handelsregister Den Haag 27193898

Gemeente Amsterdam
Dienst Persoonsgegevens
De heer R. Kalse
Hoofd Bureau Verkiezingen
Stadhouderskade 85
1073 AT Amsterdam

Ons kenmerk	Uw referentie	Datum
D2005.065/SvO/re	-	20 mei 2005
Doorkiesnummer	Bijlage(n)	Afdeling
(070) 378 92 50	div	Directie
Betreft	Fax	E-mail
Offerte Stemsystemen 2005	(070) 799 98 25	s.v.oostrom@sdu.nl

Geachte heer Kalse,

Bijgaand treft u aan de offerte van Sdu Uitgevers b.v. in het kader van de openbare aanbesteding Stemsystemen 2005, betreffende het ter beschikking stellen van stemsystemen en het leveren van daarmee samenhangende software en diensten voor verkiezingen in de gemeente Amsterdam (2005-009069).

Sdu Uitgevers biedt de Gemeente Amsterdam de gevraagde diensten aan in de vorm van de NewVote verkiezingsdienst, een uniek concept, gebaseerd op reeds in de praktijk succesvol toegepaste technologie.

Mede doordat Sdu Uitgevers sinds jaren optreedt als de leverancier van de in de opdracht gevraagde systemen en diensten, zijn wij in staat geweest een aanbieding te doen die op basis van reeds bewezen expertise als uiterst betrouwbaar gekenmerkt kan worden en die qua prijsopbouw reëel is.

De aanmelding als gegadigde wordt derhalve primair gemotiveerd vanuit een bij Sdu Uitgevers bestaande, breed opgebouwde ervaring op het gebied van zowel schriftelijke als elektronische verkiezingen. Hierbij gaat het om zowel landelijk gehouden verkiezingen (Tweede Kamer, Gemeenteraad, Provinciale Staten, Europees Parlement) als om specifieke verkiezingen (referenda) ten behoeve van onder meer de Gemeentes Tilburg en Veere.

Meer in het algemeen past de aanmelding van Sdu Uitgevers bij haar activiteiten ter ondersteuning van (lokale) overheidsprocessen, waarin vertrouwelijkheid, betrouwbaarheid, zorgvuldigheid en klantvriendelijkheid een centrale rol vervullen. Deze samenwerking met de centrale en lokale overheid ontwikkelt zich in toenemende mate, mede op basis van de activiteiten die vallen onder het Raamcontract Officiële Publicaties en het BasisWettenBestand alsook door de samenwerking met een steeds toenemend aantal gemeenten in het kader van de NewVote verkiezingsdienst.

De efficiënte uitvoering door Sdu Uitgevers van dergelijke grote projecten geeft blijk van de kwaliteit en betrouwbaarheid die Sdu Uitgevers ook in de toekomst voor de uitvoering van de onderhavige opdracht zal bieden.

Toekenning van de opdracht zou van onze kant worden beschouwd als een belangrijke uitdaging en als een stimulerende voortzetting van de goede samenwerking met de Gemeente Amsterdam.

In onze aanbieding zijn enige kanttekeningen gemaakt bij de contractvoorstellen zoals bij de aanbestedingsdocumentatie gevoegd. Gelet op onze ervaringen betreffende een realistische contractuele vastlegging van zaken zoals een reële beperking van aansprakelijkheid vertrouwen wij erop dat hiervoor begrip bestaat.

Daarnaast zijn in onze offerte voorshands geen onderaannemers vermeld. Indien bij de uitvoering van de opdracht door Sdu Uitgevers derden zullen worden ingezet zal dit alsnog zo spoedig mogelijk worden gemeld. Uitgangspunt is evenwel dat eventuele derde partijen namens Sdu Uitgevers zullen opereren en dat Sdu Uitgevers de eindverantwoordelijkheid draagt.

Conform de instructies treft u een afschrift van de offerte in papieren vorm in viervoud aan. Tevens is de offerte in elektronische vorm op cd-rom bijgevoegd.

Conform de gestelde eisen is onze aanbieding geldig tot en met 31 oktober 2005. Gezien de noodzakelijke voorbereidingen voor de eerst geplande oplevering voor de verkiezingen in maart 2006 is het tijdig verkrijgen van uitsluitel over de (definitieve) gunning van belang.

Onze aanbieding is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid tot stand gekomen. Mocht echter op bepaalde punten toelichting gewenst zijn c.q. aanvulling noodzakelijk worden geacht, dan zijn wij vanzelfsprekend gaarne bereid deze te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Mr. S. van Oostrom
Directeur Sdu Uitgevers b.v.

Offerte Stemsystemen 2005

van Sdu Uitgevers b.v.

**voor de terbeschikkingstelling van Stemsystemen,
voor de levering van daarmee samenhangende software
en voor de verlening van daarmee samenhangende diensten**

ten behoeve van

de Gemeente Amsterdam, Dienst Persoonsgegevens

Inhoud

1.	Inschrijving	3
1.1.	Algemeen	3
1.2.	Bijlagen	3
1.3.	Begrippenlijst	4
1.4.	Onderaanneming	5
2.	Selectiecriteria	7
2.1.	Algemeen	7
2.2.	Uittreksel handelsregister	7
2.3.	Uitsluitingsgronden	7
2.4.	Geschiktheidscriteria	8
2.4.1.	Financiële en economische draagkracht	8
2.4.2.	Technische bekwaamheid	8
3.	Gunningscriteria	10
3.1.	Knock-out eisen	10
3.2.	Schaalbare eisen	15
4.	Ondertekening	18

1. Inschrijving

1.1. Algemeen

Hierdoor brengt de hierna beschreven Inschrijver een offerte uit voor de door de Dienst Persoonsgegevens van de Gemeente Amsterdam uitgeschreven opdracht voor de terbeschikkingstelling van Stemsystemen en voor de levering van daarmee samenhangende software en voor de verlening van daarmee samenhangende diensten:

Naam onderneming:	Sdu Uitgevers b.v.
Postadres:	Postbus 20025, 2500 EA Den Haag
Bezoekadres:	Prinses Beatrixlaan 116
Contactpersoon:	dhr. Mr. S. van Oostrom
Telefoon:	(070) 378.92.50
Fax:	(070) 799.98.25
E-mail:	s.v.oostrom@sdu.nl
Vestigingsplaats:	Den Haag
Nr. handels- of beroepsregister:	27193898

Door het uitbrengen van deze Offerte verklaart Inschrijver zich akkoord met de door de Gemeente gevolgde aanbestedingsprocedure en doet hij uitdrukkelijk afstand van het recht om in rechte tegen de inrichting van deze procedure op te komen.

1.2. Gestanddoeningstermijn

Door het uitbrengen van deze Offerte verklaart Inschrijver dat hij zijn bod ten minste tot en met 31 oktober 2005 zonder enige indexering of andere wijziging in de contractuele voorwaarden gestand zal doen.

1.3. Bijlagen

De volgende bijlagen vormen een integraal onderdeel van deze Offerte:

- Bijlage 1: Uittreksel uit het handels- of beroepsregister
- Bijlage 2: Bankverklaring
- Bijlage 3: Drie laatste jaarrekeningen met, in voorkomend geval, accountantsverklaringen
- Bijlage 4: Lijst van referenties
- Bijlage 4b: Garantie moedervenootschap
- Bijlage 5: Tabel van aanvaarde en niet aanvaarde bepalingen uit de concept-

Overeenkomst

- Bijlage 6: Prijsblad
- Bijlage 7: Bescheiden waaruit de ondertekeningsbevoegdheid blijkt
- Bijlage 8: Eventuele deel-inschrijving van een onderaannemer

1.4. Begrippenlijst

In deze Offerte zijn de navolgende begrippen, die telkens aanvangen met een hoofdletter, als volgt omschreven:

Dienst Persoonsgegevens: de Dienst Persoonsgegevens van de Gemeente;

Gemeente: de Gemeente Amsterdam;

Inschrijver: de hierboven onder 1.1. genoemde onderneming, die deze Offerte indient;

Leverancier: de partij aan wie de Opdracht wordt verleend;

Offerte: deze offerte, met inbegrip van al haar bijlagen;

Offerte-aanvraag: de door de Gemeente uitgeschreven offerte-aanvraag voor de terbeschikkingstelling van Stemsystemen en voor de verlening van daarmee samenhangende diensten, met inbegrip van al haar bijlagen;

Opdracht: de verlening van de diensten, zoals in de Offerte-aanvraag omschreven;

Overeenkomst: de tussen de Gemeente en de Leverancier met betrekking tot de Opdracht te sluiten overeenkomst Stemsystemen, met inbegrip van al haar bijlagen;

Richtlijn Leveringen: Richtlijn 93/36/EEG van de Raad van 14 juni 1993 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor dienstverlening, zoals gewijzigd bij Richtlijnen 97/52/EG en 2001/78/EG;

Software: de software die gebruikt wordt om de stemlijsten op te stellen, om de gegevens die bij Verkiezingen worden gebruikt vóór de stemming in een Stemsysteem in te voeren, en om de uitgebrachte stemmen na de Verkiezingen op aparte computers te verwerken;

Stadsdelen: de stadsdelen van de Gemeente;

Stembureau: een door de Dienst Persoonsgegevens aangewezen locatie waar tijdens een Verkiezing gestemd kan worden;

Stemsysteem: een Systeem waarop gestemd kan worden, inclusief de hulpapparatuur die wordt gebruikt bij de voorbereiding van het stemsysteem voor de stemming, bij het uitbrengen van een stem door de kiezer en bij de verrichtingen van het stembureau in het stemlokaal;

Verkiezingen: de verkiezingen, delen van verkiezingen of referenda die onder verantwoordelijkheid van de Dienst Persoonsgegevens of van de Stadsdelen worden georganiseerd;

Wettelijke Vereisten: de eisen die bij of krachtens de wet aan Stemsystemen worden gesteld, telkens zoals zij ten tijde van de betrokken beoordeling gelden.

1.5. Onderaanneming

Indien van toepassing:

De Inschrijver is voornemens om de volgende onderdelen van de Opdracht uit te besteden aan de volgende onderneming. Hij voegt hierbij als **bijlage 8** een door deze onderaannemer bij punt 2 volledig door de onderaannemer ingevulde en ondertekende kopie van het Offerteformulier.

Uit de besteden onderdelen: Niet van toepassing

Onderaannemer 1:

Naam:

Postadres:

Bezoekadres:

Contactpersoon:

Telefoon:

Fax:

E-mail:

Vestigingsplaats:

Nummer inschrijving in handels- of beroepsregister:

Te verrichten werkzaamheden:

Onderaannemer 2:

Naam:

50060430 AMS C 226765 / 6

Offerte Stemsystemen 2005 (nr 2005-009069)

Gemeente Amsterdam

Sdu Uitgevers 20 mei 2005

p. 6

Postadres:

Bezoekadres:

Contactpersoon:

Telefoon:

Fax:

E-mail:

Vestigingsplaats:

Nummer inschrijving in handels- of beroepsregister:

Te verrichten werkzaamheden:

2. Selectiecriteria

2.1. Algemeen

De Inschrijver verklaart dat hij aan de hierna volgende selectiecriteria voldoet. Het niet voldoen aan één daarvan leidt tot uitsluiting van de onderhavige aanbestedingsprocedure.

2.2. Uittreksel handelsregister

De Inschrijver legt als **bijlage 1** een uittreksel over waaruit blijkt dat hij in het handelsregister of beroepsregister van zijn lidstaat van oorsprong (in Nederland de Kamer van Koophandel) staat ingeschreven.

2.3. Uitsluitingsgronden

De Inschrijver verklaart door ondertekening van deze Offerte dat geen van de in artikel 20 van de Richtlijn Leveringen genoemde uitsluitingsgronden op hem van toepassing is.

- a) Inschrijver verkeert in staat van faillissement, vereffening, surséance van betaling of akkoord, heeft zijn werkzaamheden gestaakt of verkeert in een andere soortgelijke toestand ingevolge een gelijkaardige procedure van de nationale wettelijke regeling.
- b) Het faillissement van Inschrijver is aangevraagd of er is tegen hem een procedure van vereffening of surséance van betaling of akkoord dan wel een andere soortgelijke procedure die in de nationale wettelijke regeling is voorzien, aanhangig gemaakt;
- c) Inschrijver is bij een rechterlijke beslissing die kracht van gewijsde heeft, veroordeeld geweest voor een delict dat zijn beroepsmoraliteit van dienstverlener in het gedrang brengt;
- d) Inschrijver heeft in de uitoefening van zijn beroep een ernstige fout begaan, vastgesteld op elke grond die de Gemeente aannemelijk kan maken;
- e) Inschrijver heeft niet aan zijn verplichtingen voldaan ten aanzien van de betaling van de sociale-verzekeringsbijdragen overeenkomstig de wettelijke bepalingen van het land waar hij gevestigd is of van Nederland;
- f) Inschrijver heeft niet aan zijn verplichtingen voldaan ten aanzien van de

betaling van zijn belastingen overeenkomstig de Nederlandse wettelijke bepalingen;

- g) Inschrijver heeft zich in ernstige mate schuldig gemaakt aan valse verklaringen bij het verstrekken van de inlichtingen die overeenkomstig dit hoofdstuk kunnen worden verlangd of heeft deze inlichtingen niet verstrekt.

De Inschrijver verklaart zich bereid te allen tijde tijdens de aanbestedingsprocedure op eerste verzoek van de Gemeente bescheiden te overleggen waaruit blijkt dat geen van deze in artikel 20 van de Richtlijn Leveringen genoemde uitsluitingsgronden op hem van toepassing is.

2.4. Geschiktheidscriteria

2.4.1. Financiële en economische draagkracht

Bankverklaring

Inschrijver legt als **bijlage 2** een bankverklaring over waaruit blijkt dat hij over voldoende financiële en economische draagkracht beschikt om de Opdracht uit te voeren.

Goedgekeurde jaarrekeningen

De Inschrijver legt als **bijlage 3** de jaarrekeningen over de **laatste drie beschikbare boekjaren** over, alsmede, voorzover dat wettelijk is vereist, een goedgekeurde verklaring van een onafhankelijke accountant.

2.4.2. Technische bekwaamheid

Referenties

De Inschrijver legt als **bijlage 4** een lijst over van in de afgelopen **drie jaar** door hem (of door een onderaannemer voor een onderaanbesteed deel van de Opdracht) verrichte diensten met een complexiteit die zoveel mogelijk vergelijkbaar is met het in deze Offerteaanvraag gevraagde, met telkens een omschrijving van de uitgevoerde opdracht, het resultaat voor de opdrachtgever, de opleverdatum, de opdrachtwaarde en de naam van de publiek- of privaatrechtelijke instanties in opdracht waarvan zij uitgevoerd zijn.

Bereidverklaring moederconcern

Indien Inschrijver deel uitmaakt van een concern, legt hij als **bijlage 4b** een schriftelijke bereidverklaring van de betrokken holdingvennootschap over, met een op die vennootschap betrekking hebbend uittreksel uit het handelsregister, waaruit blijkt dat deze vennootschap de uitvoering van de Opdracht conform de Offerteaanvraag te allen tijde garandeert.

Screening

Door ondertekening en indiening van de Inschrijving verklaart de Inschrijver dat hij zijn medewerking zal verlenen aan een door het Bureau Screening- en Bewakingsaanpak van de Gemeente te verrichten screening.

3. Gunningscriteria

3.1. Knock-out eisen

K1 Wettelijke Vereisten

De door de Inschrijver aangeboden Stemsystemen voldoen aan de thans geldende Wettelijke Vereisten.

Motivering: Ja, het voldoen aan de thans Wettelijke Vereisten zal door TNO worden getoetst.

K2 Beschikbaarheid

De door de Inschrijver aangeboden Stemsystemen zullen beschikbaar zijn voor gebruik bij de Verkiezingen van maart 2006 en in oktober 2005 goedgekeurd zijn door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties beschikbaar zijn om getest te worden door de Gemeente.

Motivering: Ja, het NewVote Stemsysteem is inmiddels ter goedkeuring aangeboden bij de door de Minister van Binnenlandse Zaken aangewezen keuringsinstantie voor stemsystemen, te weten TNO TSEF b.v., Nederlandse Organisatie voor toegepast- natuurwetenschappelijk onderzoek. Uitsluitsel over de keuring wordt ruim vóór oktober 2005 verwacht. Vanwege de kennis en ervaring met NewVote en de ingeschakelde begeleiding van TNO bij het voortraject is de verwachting gerechtvaardigd dat het NewVote Stemsysteem in oktober 2005 goedgekeurd is door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Alsdan zal het NewVote Stemsysteem per direct beschikbaar zijn om getest te worden door de Gemeente Amsterdam. Het aangeboden systeem zal vroegtijdig beschikbaar zijn voor gebruik bij de Verkiezingen van maart 2006.

K3 Prestaties

- a. Het Stemsysteem biedt de mogelijkheid om tegen redelijke kosten en inspanningen aangepast te worden aan eventuele wijzigingen in de Wettelijke Vereisten.

Motivering: Ja, het NewVote Stemsysteem biedt de mogelijkheid om

tegen redelijke kosten en inspanningen aangepast te worden aan eventuele wijzigingen in de Wettelijke Vereisten zoals opgenomen in de Kieswet, het Kiesbesluit, de Regeling voorwaarden en goedkeuring stemmachines 1997 en de Amsterdamse Referendumverordening. De kosten voor dergelijke aanpassingen zijn voor rekening van Sdu Uitgevers.

- b. Het Stemsysteem voldoet aan nader uit te werken eisen omtrent versturen van voorlopige prognoses en uitslagen via een beveiligde mobiele telefoonverbinding.

Motivering: Ja, uitgangspunt is dat het NewVote Stemsysteem voldoet aan deze thans onbekende nader uit te werken eisen indien het versturen van voorlopige prognoses en uitslagen via een beveiligde mobiele telefoonverbinding op een wijze geschiedt die de goedkeuring heeft van de door de Minister van Binnenlandse Zaken aangewezen keuringsinstantie voor stemsystemen, te weten TNO TSEF b.v., Nederlandse Organisatie voor toegepast- natuurwetenschappelijk onderzoek. E.e.a. conform de hierover gestelde vraag en het namens de Gemeente Amsterdam ontvangen antwoord.

- c. Het Stemsysteem is door TNO gecertificeerd om ten minste vijf (5) Verkiezingen gelijktijdig te verwerken.

Motivering: Ja, het NewVote Stemsysteem is geschikt om ten minste vijf (5) Verkiezingen gelijktijdig te verwerken.

- d. Het Stemsysteem kan binnen vijf (5) seconden na het uitbrengen van een stem, of bij de laatste stem in geval er meerdere Verkiezingen gelijktijdig georganiseerd zijn, vrijgegeven worden voor een volgende kiezer.

Motivering: Ja, het NewVote Stemsysteem kan binnen vijf (5) seconden na het uitbrengen van een stem (direct na registratie van de uitgebrachte stem), of bij de laatste stem in geval er meerdere Verkiezingen gelijktijdig georganiseerd zijn, vrijgegeven worden voor een volgende kiezer. Zowel op de display als via de voorzittersconsole verschijnt hiervoor de mededeling dat de stem is geregistreerd.

- e. Het Stemsysteem biedt mogelijkheid aan de kiezer om vast te stellen dat hij of zij heeft gestemd.

Motivering: Ja, het NewVote Stemsysteem biedt de mogelijkheid aan de kiezer om vast te stellen dat hij of zij heeft gestemd door middel van de mededeling op het display dat de stem is geregistreerd.

- f. Het Stemsysteem kan het uitbrengen van een stem binnen een beperkte tijd kunnen voltooien: het biedt de mogelijkheid per Verkiezing binnen acht (8) seconden een stem uit te brengen.

Motivering: Ja, het NewVote Stemsysteem kan het uitbrengen van een stem binnen een beperkte tijd voltooien: het biedt de mogelijkheid per Verkiezing binnen acht (8) seconden een stem uit te brengen. Het aanraakscherm van het Stemsysteem stelt de kiezer in staat in drie eenvoudige en direct opvolgbare stappen (lijst, naam, bevestiging) zijn of haar stem uit te brengen.

- g. Het Stemsysteem stelt de voorzitter of een lid van het Stembureau in de gelegenheid om op elk gewenst moment te testen of het (nog) naar behoren functioneert.

Motivering: Ja, het NewVote Stemsysteem stelt de voorzitter of een lid van het Stembureau in de gelegenheid om op elk gewenst moment te testen of het (nog) naar behoren functioneert. Enerzijds is het NewVote Stemsysteem selfsupporting en zal er in geval van een storing een foutmelding op het scherm van de voorzittersconsole verschijnen. Anderzijds biedt een separaat bijgeleverd beheerprogramma de mogelijkheid om op elk gewenst moment alle functionaliteiten van het systeem te testen.

- h. De Software is geschikt om in samenhang met de Stemsystemen te functioneren.

Motivering: Ja, de Software is geschikt om in samenhang met het NewVote Stemsysteem te functioneren. Het betreft hier dedicated software, die specifiek ontwikkeld is teneinde in samenhang met het NewVote Stemsysteem te functioneren en optimale prestaties te waarborgen.

K4 Uitslagen

- a. Het Stemsysteem kan, op ieder door de voorzitter van een Stembureau gewenst moment na sluitingstijd (uitsluitend in de hierna opgegeven volgorde):
- i. Binnen dertig (30) minuten een voorlopige uitslag via een beveiligde mobiele telefoonverbinding die aan nader uit te werken eisen voldoet, kunnen versturen naar een door Opdrachtgever op te geven computersysteem; en vervolgens
 - ii. de uitslag op papier printen; en vervolgens
 - iii. de uitslag vastleggen op een elektronische gegevensdrager die door middel van een door Opdrachtgever op te geven computersysteem kan worden gelezen en verwerkt.

Motivering: Ja, het Stemsysteem kan, op ieder door de voorzitter van een Stembureau gewenst moment na sluitingstijd binnen dertig (30) minuten een voorlopige uitslag via een beveiligde mobiele telefoonverbinding versturen naar een door Opdrachtgever op te geven computersysteem, de uitslag op papier printen en de uitslag vastleggen op een elektronische gegevensdrager die door middel van een door Opdrachtgever op te geven computersysteem kan worden gelezen en verwerkt. De uitslagen worden binnen het NewVote Stemsysteem verwerkt door de softwaremodule Elektor. Elektor maakt het mogelijk de verschillende stadia voor, gedurende en na de verkiezingen te presenteren, af te drukken alsmede in digitaal formaat te verzenden naar een computersysteem. De elektronische gegevensdrager betreft een uitneembaar geheugenmedium (flashcard).

- b. Het Stemsysteem registreert welke gegevens wanneer en op welke wijze zijn uitgeprint, vastgelegd, doorgegeven of verstuurd.

Motivering: Ja, het NewVote Stemsysteem registreert welke gegevens wanneer en op welke wijze zijn uitgeprint, vastgelegd, doorgegeven of verstuurd.

- c. Het Stemsysteem bevat een beveiliging die voorkomt dat een stem per medium meer dan één keer wordt geteld.

Motivering: Ja, het NewVote Stemsysteem bevat een reeds door TNO goedgekeurde beveiliging die voorkomt dat een stem per medium meer dan één keer wordt geteld, een en ander conform de hiervoor gestelde keuringseis.

K5 Onderhoud

De buitenzijde van het Stemsysteem kan op eenvoudige wijze schoongemaakt worden met reguliere schoonmaakmiddelen.

Motivering: ja, de buitenzijde van het NewVote Stemsysteem is gemaakt van water- en vochtbestendige kunststof met een aluminium coating, die op eenvoudige wijze schoongemaakt kan worden.

K6 Verhandelbaarheid, afmetingen en gewicht

- a. Het Stemsysteem is zodanig behuïsd dat het getransporteerd kan worden zonder afzonderlijke verpakking of bijzondere beschermingsmaatregelen.

Motivering: Ja, het NewVote Stemsysteem is zodanig behuïsd dat het getransporteerd kan worden zonder afzonderlijke verpakking of bijzondere beschermingsmaatregelen. Het systeem is inklapbaar tot één compact en handzaam apparaat, waardoor de display beschermd wordt.

- b. Het Stemsysteem mag geen afmetingen hebben van meer dan 1 meter (l) x 1 meter (b) x 50 cm (h) en weegt inclusief verpakking maximaal 15 kilogram.

Motivering: Conform de gestelde vraag over afmeting en gewicht van het NewVote Stemsysteem alsmede het antwoord namens de Gemeente Amsterdam d.d. 29 april 2005 wordt er van uitgegaan dat afmeting en gewicht als schaalbare eis worden beoordeeld. Zie eis S3

K7 Installatie, ingebruikstelling

Het Stemsysteem kan door de voorzitter of een ander lid van het Stembu-

reau op eenvoudige wijze, zonder tussenkomst van een monteur, in gebruik gesteld worden en na verwerking van de stemmen weer buiten gebruik gesteld en transportklaar gemaakt worden.

Motivering: Ja, het NewVote Stemsysteem kan door de voorzitter of een ander lid van het Stembureau op zeer eenvoudige wijze, zonder tussenkomst van een monteur, in gebruik gesteld worden en na verwerking van de stemmen weer buiten gebruik gesteld en transportklaar gemaakt worden.

K8 Omgevingseisen

Het Stemsysteem kan functioneren in een niet geconditioneerde ruimte.

Motivering: Ja, het NewVote Stemsysteem kan functioneren in een niet geconditioneerde ruimte. Het systeem voldoet in een ruimte waarin de temperaturen variëren van -20 tot 80 graden Celsius.

K9 Aanvaarding van de concept-overeenkomst

De Inschrijver aanvaardt zonder enig voorbehoud de artikelen 1.3, 2.1, 3.1, 4.1, 5.1, 5.2, 6.7, 8.1, 18.2, 19.1, 19.3 sub b, c en d, 19.4, 25.5 sub a en 29.1 van de als bijlage 1 bij de Offerte-aanvraag gevoegde concept-Overeenkomst.

Motivering: Ja, Sdu Uitgevers aanvaardt de artikelen 1.3, 2.1, 3.1, 4.1, 5.1, 5.2, 6.7, 8.1, 18.2, 19.1, 19.3 sub b, c en d, 19.4, 25.5 sub a en 29.1 van de als bijlage 1 bij de Offerte-aanvraag gevoegde concept-Overeenkomst.
Sdu Uitgevers legt als **bijlage 5** over een tabel van de bepalingen van dat concept dat hij zonder enig voorbehoud aanvaardt.

3.2. Schaalbare eisen

De beoordeling van de schaalbare eisen zal slechts worden verricht wanneer aan de knock-out eisen is voldaan. De schaalbare eisen bestaan uit een prijseis en uit functionele eisen. In het kader van de prijseis kunnen maximaal 90 punten worden behaald, in dat van de functionele eisen maximaal 10.

S1 Prijs

De Inschrijver legt hierbij als **bijlage 6** een prijsblad over.

S2 Vorm en kleur

Het Stemsysteem is in een neutrale vormgeving en kleurstelling uitgevoerd.

Motivering: Ja, het NewVote Stemsysteem is in een neutrale vormgeving en kleurstelling uitgevoerd. Het Stemsysteem is uitgevoerd in de kleurstelling antraciet en aluminium, en is niet alleen een fraai en eigentijds ontwerp, maar bovenal compact en gebruikersvriendelijk.

S3 Afmetingen en gewicht

Het Stemsysteem heeft afmetingen van minder dan 1 meter (l) x 1 meter (b) x 50 cm (h) en weegt minder dan 15 kilogram.

Motivering: Het NewVote Stemsysteem heeft afmetingen van 67 cm (l) x 52 cm (b) x 21 cm (h) en weegt 19 kilogram.

S4 Aanvaarding van de concept-overeenkomst

De Inschrijver aanvaardt zonder enig voorbehoud zoveel mogelijk van de niet in eis K9 genoemde bepalingen van de als bijlage 1 bij de Offerte-aanvraag gevoegde concept-Overeenkomst.

Motivering: Sdu Uitgevers legt als **bijlage 5** over een tabel van de bepalingen van de als bijlage 1 bij de Offerte-aanvraag gevoegde concept-overeenkomst die hij zonder enig voorbehoud aanvaardt en van de bepalingen waarvoor hij een alternatieve tekst voorstelt.

S5 Importeer capaciteit van de Software

De software is geschikt om gegevens, die reeds door middel van concurrerende Software zijn ingevoerd, te importeren.

Motivering: Ja, De software is geschikt om gegevens (incl. historische gegevens), die reeds door middel van concurrerende Software van overige leveranciers van stemmachines zijn ingevoerd, te importeren.

4. Ondertekening

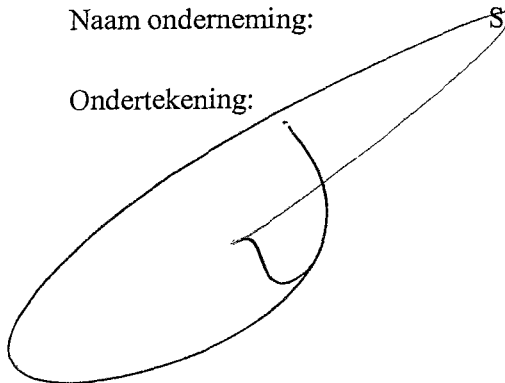
Door ondertekening van een persoon die blijkt een als **bijlage 7** gevoegd bescheiden bevoegd is om hem te vertegenwoordigen, verklaart Inschrijver deze Offerte, met inbegrip van al haar bijlagen, naar waarheid te hebben ingevuld.

Datum: 20 mei 2005

Plaats: Den Haag

Naam onderneming: Sdu Uitgevers b.v.

Ondertekening:

A large, handwritten signature in black ink, enclosed within a large, hand-drawn oval. The signature is written in a cursive style and is positioned to the right of the 'Ondertekening:' label.

Offerte Stemsystemen 2005 (nr 2005-009069)
Gemeente Amsterdam
Sdu Uitgevers 20 mei 2005
p. 19

Bijlage 1
Uittreksel uit het handels- of beroepsregister

KAMER VAN KOOPHANDEL
HAAGLANDEN

Dossiernummer: 27193898

Blad 00001 Beperkt uittreksel

Uittreksel uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Haaglanden

Rechtspersoon:

Rechtsvorm : Besloten vennootschap
Naam : Sdu Uitgevers B.V.
Statutaire zetel : Den Haag
Eerste inschrijving in het
handelsregister : 03-01-2001
Akte van oprichting : 27-12-2000
Akte laatste statuten-
wijziging : 14-09-2004
Maatschappelijk kapitaal : EUR 25.000.000,00
Geplaatst kapitaal : EUR 6.747.638,00
Gestort kapitaal : EUR 6.747.638,00
Er zijn verschillende soor-
ten aandelen : Raadpleeg het handelsregisterdossier
Fusie/splitsing : Op 17-12-2004 fusie-akte verleden.
Verkrijgende rechtspersoon: Sdu Uitgevers B.V.
dossier 27193898
Verdwijvende rechtspersoon: Academic Service II
B.V. dossier 29033182

Onderneming:

Handelsna(a)m(en) : Sdu Uitgevers B.V.
SDU Servicentrum Uitgevers (Sdu Uitgevers B.V.)
Uitgeverij FBN/Sdu
JBN Juridische Berichten voor het Notariaat ...
FBN Fiscale Berichten voor het Notariaat
Sdu Klantenservice
Adres : Prinses Beatrixlaan 116, 2595AL 's-Gravenhage .
Correspondentieadres : Postbus 20025, 2500EA 's-Gravenhage
Telefoonnummer : 070-3789880
Faxnummer : 070-3789783
E-mailadres : sdu@sdu.nl
Datum vestiging : 04-06-1996
De besloten vennootschap
drijft de onderneming sinds: 27-12-2000
Bedrijfsomschrijving : De uitoefening van het uitgeversbedrijf;
houdster- en financieringsmaatschappij
Werkzame personen : 442

Dit uittreksel bevat een selectie van ingeschreven functionarissen

20-05-2005

Blad 00002 volgt.

KAMER VAN KOOPHANDEL
HAAGLANDEN

Dossiernummer: 27193898

Blad 00002 Beperkt uittreksel

Bestuurder(s):

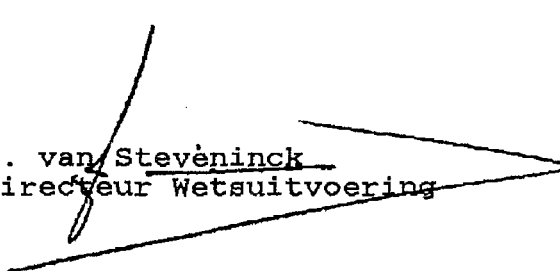
Naam : van Oostrom, Samuel
Geboortedatum en -plaats : 12-03-1960, Gouda
Adres : Korenbloem 2, 2861WT Bergambacht
Infunctietreding : 27-12-2000
Titel : Directeur
Bevoegdheid : Alleen/zelfstandig bevoegd

Naam : Sdu N.V.
Adres : Prinses Beatrixlaan 116, 2595AL 's-Gravenhage .
Inschrijving handelsregister
onder nummer : 27124000
Infunctietreding : 27-12-2000
Titel : Directrice
Bevoegdheid : Alleen/zelfstandig bevoegd

Alleen geldig indien door de kamer voorzien van een ondertekening.

's-Gravenhage, 20-05-2005

Voor uittreksel

R. van Steveninck
Directeur Wetsuitvoering

Offerte Stemsystemen 2005 (nr 2005-009069)
Gemeente Amsterdam
Sdu Uitgevers 20 mei 2005
p. 22

Bijlage 2
Bankverklaring

Standaard bankverklaring

Naam bank : ING Bank N.V.
Kantoor : Weena 501
Postcode/plaats : 3013 AL Rotterdam

Naam cliënt : Sdu N.V.
Adres : Christoffel Plantijnstraat 2
Postcode/plaats : 2515 TZ 's Gravenhage

Naam acc. ktr. : PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
t.a.v. : Mevrouw S.D. Toet
Adres : Postbus 30715
Postcode/plaats : 2500 GS 's Gravenhage

Standaardbankverklaring naar de stand van: 31 - 12 - 2004

Vraag 1 t/m 3 (vaste onderdelen)

1. Faciliteiten

De door u te onzen gunste of onze groep ingeruimde kredietfaciliteiten, de gestelde zekerheden, alsmede afgegeven positieve en negatieve verklaringen. Hierbij tevens vermelden de zekerheden die zijn gesteld voor andere rechtspersonen deel uitmakend van onze groep.

- Rekening-courant krediet nummer 68.18.76.700 limiet EUR 27.000.000,00

Zekerheden.

- RC-Plus overeenkomst tussen N.V. Sdu v/h Staatsdrukkerij, Uitgeverij Sdu, Uitgevers B.V., Uitgeverij Nieuwezijds B.V., Uitgeverij FBN/Sdu B.V.
- Negative pledge verklaring
- Pari passu verklaring
- Cross default

2. Rekeningen

Alle op onze naam bij u aangehouden rekeningen met vermelding van naam en nummer.

- Rekening-courant 68.18.76.700*)
- Girorekening 59108

*)blokkade uit hoofde van bankgarantie(s), zie punt 5.

3. Bevoegde personen (Betalingverkeer)

De personen, die volgens de door ons aan u verstrekte gegevens gerechtigd zijn tot het doen van betalingen en disposities met vermelding van de daarbij behorende bevoegdheden/beperkingen en eventueel specifieke afspraken in het kader van het betalingsverkeer.

Geldt voor rekeningnummer 68.18.76.700

- L. Jongsma volledig bevoegd

Groep 1

- H. Caesar
- S. van Oostrom
- J. Bramsen
- J.L.M. van Dam
- S.S. Hoogterp

Twee handtekeningen vereist, gezamenlijk volledig bevoegd.

Standaard bankverklaring

Geldt voor rekeningnummer 59108

- H. Caesar
- G.C.A. Cromberge
- J.L.M. van Dam
- S.S. Hoogterp

Twee handtekeningen vereist, gezamenlijk volledig bevoegd.

Vraag 4 t/m 8 (alleen de vragen die de cliënt heeft aangekruist worden beantwoord)

4. Accreditieven

Het bedrag van de door u in onze opdracht ten gunste van derden geopende accreditieven/documentaire kredieten, voor zover daaronder nog niet was gedisponeerd.

- Geen.

5. Garanties

De door u ten behoeve van derden voor onze rekening en risico afgegeven garanties met vermelding van ter zake ingediende aanspraken.

Bankgarantie-nummer 2004.000.345	EUR 354.917,50	Romeyn Projectontwikkeling B.V., Lisse.
Bankgarantie-nummer 2000.009.333	EUR 453.857,81	Stichting Bedrijfspensioen Bouwnijverheid, Amsterdam.

6. Gedeponeerde waarden en effecten

De bij u, uw effectenbewaarbedrijf en door u ingeschakelde derden op onze naam gedeponeerde waarden en effecten, onder vermelding van eventuele beperkingen ten aanzien van de beschikking over deze depots.

- geen depot aanwezig
- depotopgave is/wordt rechtstreeks aan cliënt toegezonden
- depotopgave is bijgesloten

7. Termijncontracten en overige derivaten

De specificatie van de door ons met u afgesloten termijncontracten en de specificatie van de door ons met u afgesloten overige derivaten, zoals SWAPS, valuta- en renteopties, future rate agreements, die per bovengenoemde datum nog niet waren afgewikkeld.

- geen contracten aanwezig
- opgave is/wordt rechtstreeks aan cliënt toegezonden
- opgave is bijgesloten

8. Overige gegevens

Eventuele aanvullende opmerkingen in het kader van deze vragenlijst.

De navolgende rekeningen zijn opgenomen in een rentecompensabel stelsel

- Rekening-courant nummer 68.18.76.700	Sdu N.V. (hoofdrekening)
- Rekening-courant nummer 66.45.47.672	Uitgeverij Nieuwezijds B.V. Fin. Adm.-Kamer C6.054
- Girorekening nummer 59108	Sdu N.V.
- Girorekening nummer 36005	Sdu Incasso
- Girorekening nummer 307729	Sdu Uitgevers B.V.
- Girorekening nummer 425300	Sdu Klantenservice
- Girorekening nummer 395313	Sdu Identification B.V.
- Girorekening nummer 438166	Sdu Identification B.V.
- Girorekening nummer 17260	Ten Hagen & Stam B.V.
- Girorekening nummer 4373015	Ten Hagen & Stam B.V.

Standaard bankverklaring

De navolgende rekeningen zijn opgenomen in een fiatcompensabel stelsel

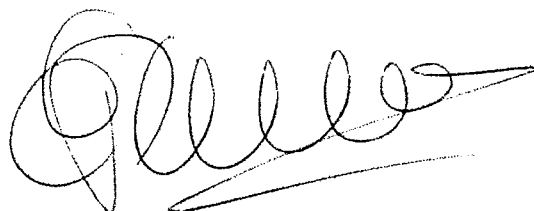
- Rekening-courant nummer 68.18.76.700 Sdu N.V. (hoofdrekening)
- Girorekening nummer 59108 Sdu N.V.

Hierbij doen wij u de gevraagde gegevens toekomen. Wij zijn bij het invullen van deze verklaring met zorgvuldigheid te werk gegaan. Voor de gevolgen van eventuele onjuistheden of omissies aanvaarden wij geen aansprakelijkheid. Eventuele verschillen met uw administratie dienen zo spoedig mogelijk aan ons te worden opgegeven. De gegeven opgave heeft alleen betrekking op rekeningen bij kantoor Bijlmerplein 888 te Amsterdam.

Plaats / datum

Naam / handtekening ING Bank N.V.

Amsterdam, 15 februari 2005

Offerte Stemsystemen 2005 (nr 2005-009069)
Gemeente Amsterdam
Sdu Uitgevers 20 mei 2005
p. 26

Bijlage 3
Drie laatste jaarrekeningen met, in voorkomend geval, accountantsverklaringen

DE JAARREKENING

De jaarrekening is een overzicht van de financiële positie van de organisatie op een bepaald moment.

De jaarrekening wordt opgesteld op basis van de boekhoudgegevens van de organisatie.

De jaarrekening is een belangrijk document voor de stakeholders van de organisatie.

De jaarrekening wordt gebruikt om de financiële prestaties van de organisatie te meten.

De jaarrekening is een belangrijk document voor de stakeholders van de organisatie.

De jaarrekening wordt gebruikt om de financiële prestaties van de organisatie te meten.

	31 december 2001	31 december 2000
Immateriële vaste activa	108.406	19.593
Materiële vaste activa	27.549	21.845
Financiële vaste activa	3.761	1.180
Vaste activa	139.715	42.618
Vorraden	13.734	14.864
Vorderingen	23.004	30.621
Vlottende activa	36.738	45.485
Kortlopende schulden	59.553	37.970
Werkkapitaal	-22.815	7.515
	116.900	50.133
Langlopende schulden	31.507	13.239
Voorzieningen	8.279	9.288
Gestort kapitaal	9.393	9.393
Agio	13.656	13.656
Wettelijke reserves	371	421
Overige reserves	45.945	4.127
Eigen vermogen	69.365	27.597
Aandeel van derden	7.749	9
Groepsvermogen	77.114	27.606
	116.900	50.133

	2001	2000
Netto omzet	131.342	115.895
Mutatie voorraden	-3.613	5.008
Overige bedrijfsopbrengsten	1.530	96
Som der bedrijfsopbrengsten	129.259	120.999
Kosten grond- en hulpstoffen	7.897	8.501
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	34.711	37.231
Inkoopkosten van de omzet	42.608	45.732
Toegevoegde waarde	86.651	75.267
Lonen en salarissen	26.716	25.157
Sociale lasten	4.165	3.364
Pensioen- en VUT-lasten	2.420	1.938
Overige personeelskosten	6.686	3.918
Afschrijvingen materiële vaste activa	3.920	3.724
Overige bedrijfskosten	18.507	15.768
Som der bedrijfslasten	62.414	53.869
Bedrijfsresultaat vóór amortisatie (EBITA)	24.237	21.398
Amortisatie goodwill	3.772	0
Amortisatie uitgavenrechten	2.646	0
Amortisatie ontwikkelingskosten	54	46
Bedrijfsresultaat na amortisatie (EBIT)	17.765	21.352
Resultaat deelnemingen	1.721	
Rentebaten	212	521
Rentelasten	-2.064	-378
Uitkomst der financiële baten en lasten	-1.852	143
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening vóór belasting	17.634	21.495
Belasting	6.820	6.828
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening na belasting	10.814	14.667
Aandeel van derden	-325	0
Netto winst	10.489	14.667

	2001	2000
Kasstroom uit operationele activiteiten		
EBIT incl. resultaat deelnemingen	19.486	21.352
<i>Aanpassingen voor:</i>		
• Amortisatie immateriële vaste activa	6.472	46
• Afschrijvingen materiële vaste activa	3.920	3.724
• Mutatie voorzieningen	-1.009	-140
• Mutatie voorzieningen als gevolg van verkrijging deelnemingen	0	607
<i>Mutatie werkkapitaal:</i>		
• Mutatie vorderingen op korte termijn	6.750	-10.032
• Mutatie voorraden	1.054	-4.414
• Mutatie schulden op korte termijn	7.217	3.944
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	43.890	15.087
Per saldo betaalde intrest	-1.852	143
Winstbelasting	-6.820	-6.828
	35.218	8.402
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële vaste activa	-59.804	-1.352
Investerings in materiële vaste activa	-9.713	-14.825
Desinvesteringen van materiële vaste activa	110	0
Netto investeringen in financiële vaste activa	-3.180	-18.723
Mutatie werkkapitaal als gevolg van verkrijging deelnemingen	-1.071	-3.121
Investerings in materiële vaste activa als gevolg van verkrijging deelnemingen	-21	-1.870
	-73.679	-39.891
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie langlopende schulden	18.268	12.911
Mutatie banken	16.379	0
Mutatie financiële vaste activa	599	0
Dividend	-4.200	-5.867
Mutatie liquide middelen als gevolg van verkrijging deelnemingen	1.881	506
	32.927	7.550
Mutatie aandeel derden	7.415	0
Totaal kasstromen	1.881	23.939
Liquide middelen per 1 januari	0	24.445
Mutatie liquide middelen als gevolg van verkrijging deelnemingen	-1.881	-506
Liquide middelen per 31 december	0	0

*) Als gevolg van de stelselwijziging muteren het eigen vermogen en de immateriële vaste activa voor een bedrag ad € 35.480.000. Deze mutaties zijn niet in het kasstroomoverzicht verwerkt.

CONSOLIDATIE

In de geconsolideerde jaarrekening worden die vennootschappen waarin N.V. SDU (v/h Staatsdrukkerij/Uitgeverij) beslissende zeggenschap heeft, volledig opgenomen. Het aandeel van derden in het vermogen en het resultaat van in de consolidatie betrokken vennootschappen wordt separaat in de geconsolideerde jaarrekening verantwoord. De grondslagen voor de bepaling van het vermogen en het resultaat zijn voor de betrokken vennootschappen gelijk. Joint-ventures waarin Sdu voor 50% deelneemt worden in beginsel naar evenredigheid in de consolidatie opgenomen. Voor zover aan de ontheffingsvereisten van Titel 9 Boek 2 BW (art. 403) is voldaan wordt met betrekking tot de inrichting van de jaarrekeningen van de deelnemingen gebruik gemaakt van de in deze titel opgenomen vrijstelling. Dit betreft de deelnemingen Sdu Uitgevers B.V., Academic Service I B.V., Academic Service II B.V. en Enschedé/Sdu B.V.

De consolidatie omvat de financiële gegevens van Sdu nv en de deelnemingen in:

Sdu Uitgevers B.V. te Den Haag (100%)
 Holding Enschedé/Sdu B.V. te Haarlem (100%)
 Enschedé/Sdu B.V. te Haarlem (100%)
 Academic Service I B.V. te Schoonhoven (100%)
 Academic Service II B.V. te Schoonhoven (100%)
 Uitgeverij Nieuwezijds B.V. te Amsterdam (100%)
 VUGA Systemen B.V. te Zoetermeer (100%)
 Koninklijke Vermande B.V. te Lelystad (100%)
 Uitgeverij FBN/Sdu B.V. te Den Haag (100%)
 Sdu Integrity Solutions B.V. te Den Haag (100%)
 ASdu International N.V. te Mechelen België (100%)
 Sdu Fiscale en Financiële Uitgevers B.V. te Amersfoort (51%)
 VNG Uitgeverij B.V. te Den Haag (49%)

Niet meegeconsolideerd is juris GmbH te Saarbrücken Duitsland met een belang van 45,33%.

De resultaten van deelnemingen die in de loop van het boekjaar zijn verworven worden in de geconsolideerde winst- en verliesrekening opgenomen vanaf de datum van toetreding tot de groep.

WIJZIGING WAARDERINGSGRONDSLAGEN

De waardering van de immateriële vaste activa vindt met ingang van 1 januari 2001 plaats overeenkomstig de aangepaste regelgeving zoals opgenomen in de richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

Uitgavenrechten

Op uitgavenrechten vond tot en met 2000 geen systematische afschrijving plaats. Met ingang van 2001 vindt lineaire amortisatie plaats in 20 jaar. Deze amortisatie wordt ten laste van het resultaat gebracht. De stelselwijziging heeft met terugwerkende kracht plaatsgevonden vanaf 1996. De retrospectieve amortisatie tot en met het boekjaar 2000 is ten laste van het eigen vermogen gebracht.

Goodwill

Goodwill werd tot en met het boekjaar 2000 ten laste van het eigen vermogen gebracht. Met ingang van 2001 wordt goodwill geactiveerd en lineair afgeschreven in 20 jaar. De stelselwijziging heeft met terugwerkende kracht plaatsgevonden vanaf 1996.

Hieronder wordt opgenomen het effect op het eigen vermogen en de netto winst voortvloeiend uit de stelselwijziging:

Bedragen x € 1000

Eigen vermogen 2000 vóór stelselwijziging	27.597
Heractivering goodwill	38.856
Retrospectieve amortisatie uitgavenrechten	<u>-3.376</u>
Eigen vermogen 2000 na stelselwijziging	63.077
Netto winst 2000 vóór stelselwijziging	14.667
Amortisatie goodwill	-2.252
Amortisatie uitgavenrechten	<u>-959</u>
Netto winst 2000 na stelselwijziging	11.456

WAARDERING

Immateriële vaste activa

Onder immateriële vaste activa zijn uitgavenrechten, goodwill en ontwikkelingskosten opgenomen.

Aan van derden verworven uitgavenrechten, waaronder mede begrepen adresbestanden en databanken, wordt een waarde toegekend zoals hieronder beschreven. Daarbij wordt de waarde gebaseerd op de contante waarde van toekomstige bedrijfsresultaten, waarbij de verworven uitgavenrechten netto van belastingen gepresenteerd worden. Met ingang van 2001 vindt lineaire amortisatie van uitgavenrechten plaats in 20 jaar. Indien en voorzover een duurzame waardedaling is opgetreden wordt deze ten laste van het resultaat gebracht.

Onder goodwill wordt verstaan het verschil dat ontstaat na verwerving van deelnemingen tussen het aandeel in de netto vermogenswaarde, bepaald op basis van de door Sdu gehanteerde grondslagen, en de aankoopprijs. Met ingang van 2001 wordt goodwill geactiveerd en lineair afgeschreven in 20 jaar. Periodiek vindt een beoordeling plaats van de boekwaarde op basis van de gerealiseerde en verwachte toekomstige opbrengsten. Indien en voorzover een duurzame waardedaling is opgetreden wordt deze ten laste van het resultaat gebracht.

Ontwikkelingskosten, waarvan verwacht wordt dat deze dienstbaar zullen zijn aan de toekomstige resultaten van de groep, worden geactiveerd. Op deze activa wordt stelselmatig afgeschreven. Conform de vigerende regelgeving wordt ten bedrage van de geactiveerde ontwikkelingskosten een wettelijke reserve gevormd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde, eventueel vermeerderd met toerekenbare kosten en intrest, verminderd met afschrijving naar rato van de economische levensduur. De bij inbreng van activa toegekende waarde wordt als aanschafwaarde beschouwd. Eventueel aan een actief toegerekende kosten en intrest worden over dezelfde looptijd afgeschreven.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen niet geconsolideerde deelnemingen en leningen. De niet geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen tegen de netto vermogenswaarde indien invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Bij verwerving van deze deelnemingen wordt het verschil tussen het aandeel in de netto vermogenswaarde, bepaald op basis van de door Sdu gehanteerde grondslagen, en de aankoopprijs geactiveerd onder immateriële vaste activa. Indien geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden deelnemingen gewaardeerd tegen kostprijs. De onder financiële vaste activa opgenomen leningen worden gewaardeerd op nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Goederen in bewerking en gereed product worden opgenomen tegen directe kosten, verhoogd met een opslag voor indirecte fabricagekosten. Waar nodig worden voorzieningen voor incourantheid of verliesgevende orders in mindering gebracht.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen betreffen kasmiddelen en direct opeisbare bank- en girotegoeden die nominaal worden gewaardeerd.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden opgenomen tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

De langlopende schulden worden opgenomen voor de nominale bedragen. De binnen een jaar vervallende aflossingen worden onder de kortlopende schulden verantwoord.

Voorzieningen

De voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde, behoudens de hierin begrepen voorziening voor wachtgelden die op actuariële basis is bepaald met een rekenrente van 7%. Latente belastingverplichtingen worden opgenomen tegen het geldende belastingtarief en betreffen verschillen tussen commerciële en fiscale waardering van activa en passiva.

RESULTAATBEPALING

Netto omzet

De netto omzet bestaat uit de opbrengst van in het boekjaar aan derden geleverde goederen en diensten, onder aftrek van verleende kortingen en exclusief omzetbelasting.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten betreffen resultaten uit hoofde van transacties met derden niet voortvloeiend uit normale bedrijfsuitoefening.

Kosten van grond- en hulpstoffen

De kosten van grond- en hulpstoffen worden bepaald op basis van aanschaffingswaarde.

Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

De kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten worden bepaald op basis van aanschaffingswaarde.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingen op materiële vaste activa worden berekend op basis van de aanschaffingswaarde en vinden plaats naar rato van de economische levensduur.

Afwaardering en amortisatie van immateriële vaste activa

Afwaardering van onder immateriële vaste activa opgenomen uitgavenrechten en goodwill vindt uitsluitend plaats bij structurele waardedaling. Amortisatie van goodwill en uitgavenrechten vindt lineair plaats in 20 jaar. De amortisatieperiode van de ontwikkelingskosten bedraagt 5 jaar.

Resultaat deelnemingen

In het resultaat deelnemingen is opgenomen het aandeel van Sdu in het resultaat van niet geconsolideerde deelnemingen.

Aandeel derden

Onder aandeel derden is opgenomen het evenredig deel van de resultaten waarop derden aanspraak kunnen maken op grond van hun aandeel in het eigen vermogen van groepsmaatschappijen.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend op basis van het bedrijfseconomische resultaat, rekening houdend met fiscale faciliteiten. Belastingbesparing uit hoofde van voorwaartse verliescompensatie wordt slechts ten gunste van het resultaat gebracht voorzover realisering daarvan zeker is.

Immateriële vaste activa	Uitgaven rechten	Goodwill	Ontwikkelingskosten	Totaal
Stand per 1 januari	19.172	0	421	19.593
Verwerving boekjaar	27.702	32.098	4	59.804
Stelselwijziging	-3.376	38.856	0	35.480
Amortisatie	-2.646	-3.772	-54	-6.472
Stand per 31 december	40.852	67.182	371	108.405

Materiële vaste activa	Bedrijfsgebouwen en -terreinen	Machines	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
Stand per 1 januari	5.007	15.824	1.014	21.845
Acquisities	0	0	21	21
Investerings/overboekingen	1	8.482	1.230	9.713
Desinvesteringen	0	-101	-9	-110
Afschrijvingen	-478	-2.515	-927	-3.920
Stand per 31 december	4.530	21.690	1.329	27.549

Aanschaffingswaarde	30.877	41.144	7.832	79.853
Cumulatieve afschrijvingen	-26.347	-19.454	-6.503	-52.304

De aanschaffingswaarde omvat mede de inbrengwaarde per 1 november 1988; voor de ingebrachte vaste activa worden toegepast de historische aanschaffingswaarden en de oorspronkelijk gehanteerde levensduurverwachting voor de jaarlijkse afschrijvingen.

De jaarlijkse afschrijvingspercentages op basis van de aanschaffingswaarde zijn:

a. gebouwen	2,5 - 4 %
b. in gebouwen aangebrachte bouwkundige voorzieningen	10 - 15 %
c. in gebouwen aangebrachte installaties	10 %
d. materiële duurzame productiemiddelen op productie-afdelingen	10 - 25 %
e. materiële duurzame productiemiddelen op administratieve afdelingen	10 - 33,3%
f. transportmiddelen	20 - 33,3%

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa	Deelnemingen	Leningen	Totaal
Stand per 1 januari	0	1.180	1.180
Verwerving boekjaar	3.180	0	3.180
Aflossing	0	-599	-599
Stand per 31 december	3.180	581	3.761

Vorraden	31 december 2001	31 december 2000
Grond- en hulpstoffen	3.187	3.503
Onderhanden werk	4.989	6.237
Uitgeverij-publicaties	5.440	4.937
Overige materialen	118	187
	13.734	14.864

Vorderingen	31 december 2001	31 december 2000
Debiteuren	17.844	17.276
Vooruitbetaalde kosten	955	8.469
Belastingen en sociale premies	0	697
Nog te factureren afleveringen	1.394	1.201
Nog te ontvangen baten	1.539	285
Overige vorderingen	1.272	2.693
	23.004	30.621

Kortlopende schulden	31 december 2001	31 december 2000
Crediteuren	10.496	10.918
Banken	18.713	2.334
Belastingen en sociale premies	3.995	0
Pensioenpremies	573	443
Nog te betalen kosten	10.036	7.732
Vooruitontvangen baten	5.361	6.331
Dividend	4.200	5.867
Overige schulden	6.179	4.345
	59.553	37.970

LANGLOPENDE SCHULDEN

De langlopende schulden ad € 31.506.914 betreffen in hoofdzaak twee 5-jarige roll-over leningen waarvan het rentepercentage is gebaseerd op Euribor. De binnen een jaar vervallende aflossingen ad € 4.537.802 zijn verantwoord onder kortlopende schulden. Sdu heeft zich aansprakelijk gesteld voor een lening van een deelneming. Als zekerheid dient een pandrecht op de gedeeltelijke bedrijfsinventaris.

Voorzieningen	1 januari 2001	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Vrijval	31 december 2001
Latente belastingverplichtingen	242	121	0	0	363
Personele voorzieningen	3.214	151	-501	-1.030	1.834
Overige	5.832	843	-593	0	6.082
	9.288	1.115	-1.094	-1.030	8.279

De personele voorzieningen houden verband met verplichtingen uit hoofde van ingegane uitkeringen van wachtgeldten aan vóór 1 november 1988 ontslagen personeel met een looptijd tot 2013 en voorzieningen voortvloeiend uit reorganisaties met een maximale looptijd van 2 jaar.

De overige voorzieningen betreffen in hoofdzaak voorzieningen met betrekking tot de transformatie van de onderneming met een looptijd van 1 - 5 jaar.

EIGEN VERMOGEN

Voor een toelichting op deze post wordt verwezen naar de vennootschappelijke balans.

Netto omzet	2001	2000
Uitgevers	94.755	81.913
Security	36.587	33.982
	<u>131.342</u>	<u>115.895</u>
Afschrijvingen en amortisatie vaste activa		
Amortisatie immateriële vaste activa	6.472	46
Afschrijving materiële vaste activa	3.920	3.724
	<u>10.392</u>	<u>3.770</u>

VENNOOTSCHAPSBELASTING

Met name als gevolg van fiscaal niet aftrekbare amortisatielasten van immateriële vaste activa is er sprake van een relatief hoge geconsolideerde belastingdruk.

AANTAL WERKNEMERS

In het boekjaar 2001 was het gemiddeld aantal werknemers uitgedrukt in full-time eenheden 723 (2000: 676).

BELONING BESTUURDERS EN COMMISSARISSEN

De beloning voor commissarissen bedroeg € 66.615 (2000: € 66.615). De beloning voor bestuurders is op grond van artikel 383.1 Titel 9 BW 2 niet vermeld.

TOEPASSING ARTIKEL 402 TITEL 9 BW 2

Terzake van de vennootschappelijke winst- en verliesrekening is artikel 402 Titel 9 BW 2 toegepast.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

De jaarlijkse verplichtingen uit operationele lease- en huurovereenkomsten bedragen ultimo 2001 € 3,9 miljoen (2000: € 4,1 miljoen). De verplichtingen hebben een gemiddelde looptijd van circa 2 jaar.

Sdu heeft per ultimo 2001 voor € 7,8 miljoen aan bankgaranties jegens derden afgegeven. Deze garanties hebben voornamelijk betrekking op projecten.

Voor een aantal deelnemingen heeft de holding zich krachtens Titel 9 Boek 2 BW (art. 403) hoofdelijk aansprakelijk gesteld.

	31 december 2001	31 december 2000
Immateriële vaste activa	80.497	0
Materiële vaste activa	4.511	4.959
Financiële vaste activa	48.264	55.525
Vaste activa	133.272	60.484
Voorraden	22	21
Vorderingen	703	9.136
Liquide middelen	0	2
Vlottende activa	725	9.159
Kortlopende schulden	37.003	33.662
Werkkapitaal	-36.278	-24.503
	96.994	35.981
Langlopende schulden	20.000	0
Voorzieningen	7.629	8.384
Gestort kapitaal	9.393	9.393
Agio	13.656	13.656
Wettelijke reserves	371	421
Overige reserves	45.945	4.127
Eigen vermogen	69.365	27.597
	96.994	35.981

Vennootschappelijke balans per 31 december 2001
 Na voorgestelde resultaatverwerking
 Bedragen in de kolommen x € 1000

	2001	2000
Resultaat uit deelnemingen	15.512	14.809
Overige baten en lasten	-5.023	-142
Netto resultaat	10.489	14.667

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening
 over het boekjaar 2001
 Bedragen in de kolommen x € 1000

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

De waarderingsgrondslagen zijn gelijk aan die zoals weergegeven in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening. Hieronder zijn slechts toelichtingen en specificaties opgenomen voor zover deze afwijken van de toelichting op de geconsolideerde balans.

Immateriële vaste activa	Uitgaven rechten	Goodwill	Totaal
Stand per 1 januari	0	0	0
Verwerving boekjaar	19.670	19.670	39.340
Stelselwijziging	-1.983	37.843	35.860
Amortisatie	-1.484	-3.202	-4.686
Overige mutaties	9.983	0	9.983
Stand per 31 december	26.186	54.311	80.497

Materiële vaste activa	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Andere vaste bedrijfs- middelen	Totaal
Stand per 1 januari	4.951	8	4.959
Investerings/overboekingen	0	10	10
Afschrijvingen	-452	-6	-458
Stand per 31 december	4.499	12	4.511

Aanschaffingswaarde	30.293	1.194	31.487
Cumulatieve afschrijvingen	-25.794	-1.182	-26.976

Financiële vaste activa	Deelnemingen	Leningen aan deelnemingen	Totaal
Stand per 1 januari	51.765	3.760	55.525
Verwerving boekjaar	1.479	0	1.479
Afstoting boekjaar	-10	0	-10
Verstrekke leningen	0	2.466	2.466
Aflossing leningen	0	-2.085	-2.085
Dividenduitkeringen	-14.220	0	-14.220
Netto resultaat boekjaar	15.512	0	15.512
Overige mutaties	-10.403	0	-10.403
Stand per 31 december	44.123	4.141	48.264

Vorraden					
Uitgeverij-publicaties			31 december 2001		31 december 2000
Overige materialen			0		1
			22		20
			<u>22</u>		<u>21</u>
Vorderingen					
Debiteuren			553		352
Vooruitbetaalde kosten			37		385
Nog te ontvangen baten			113		57
Intercompany-vorderingen			0		6.197
Overige vorderingen			0		2.145
			<u>703</u>		<u>9.136</u>
Kortlopende schulden					
Crediteuren			566		425
Banken			28.340		19.598
Belastingen en sociale premies			781		106
Pensioenpremies			44		438
Nog te betalen kosten			2.306		3.226
Dividend			4.200		5.867
Overige schulden			766		4.002
			<u>37.003</u>		<u>33.662</u>
Voorzieningen	1 januari	Toevoe-	Onttrek-	Vrijval	31 december
	2001	gingen	kingen		2001
Latente belastingverplichtingen	114	0	0	0	114
Personele voorzieningen	3.214	151	-501	-1.030	1.834
Overige	5.056	635	-10	0	5.681
	<u>8.384</u>	<u>786</u>	<u>-511</u>	<u>-1.030</u>	<u>7.629</u>

EIGEN VERMOGEN

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 22.689.010 verdeeld in 2.500.000 gewone aandelen van nominaal € 4,54 elk en 2.500.000 preferente aandelen van nominaal € 4,54 elk. Geplaatst en volgestort zijn 2.070.000 gewone aandelen met een agio ad € 13.655.608. Er bestaat een principe-afspraken omtrent toekenning van optierechten op aandelen aan werknemers(sters). Eén en ander dient nog nader te worden uitgewerkt.

Aandelenkapitaal	2001	2000
Stand per 1 januari	9.393	9.393
Mutaties boekjaar	-	-
Stand per 31 december	9.393	9.393
Agioreserve		
Stand per 1 januari	13.656	13.656
Mutaties boekjaar	-	-
Stand per 31 december	13.656	13.656
Wettelijke reserves		
Stand per 1 januari	421	0
Overboeking van overige reserves	0	421
Overboeking naar overige reserves	-50	0
Stand per 31 december	371	421
Overige reserves		
Stand per 1 januari	4.127	15.070
Ingehouden winst boekjaar	10.488	14.667
Dividenduitkering	-4.200	-5.866
Betaalde goodwill	0	-19.415
Overboeking naar wettelijke reserve	0	-421
Overboeking van wettelijke reserves	50	0
Mutaties volgend uit stelselwijziging	35.480	0
Overige mutaties	0	92
Stand per 31 december	45.945	4.127

Den Haag, 25 april 2002

Raad van Commissarissen

WE. Scherpenhuijsen Rom RA, *voorzitter*
 Drs. A.H.C. Annink
 Mr. A.J. Dijkhuizen
 Prof. mr. S.E. Eisma
 H. Zwarts

Raad van Bestuur

Mr. drs. L. Jongsma, *voorzitter*

RESULTAATVERWERKING

Statutaire bepalingen inzake winstverdeling

In het algemeen staat de winst ter vrije beschikking van de algemene vergadering van aandeelhouders; art. 27 van de statuten geeft nadere specifieke regels voor dividend over preferente aandelen en interimdividend.

Voorstel tot verwerking van het resultaat

Voorgesteld wordt de winst ad € 10.488.542 als volgt te verwerken:

Dividend in contanten	4.200.000
Toevoeging aan de overige reserves	<u>6.288.542</u>
Netto resultaat boekjaar	10.488.542

Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

ACCOUNTANTSVERKLARING

Opdracht

Wij hebben de (in dit verslag op de pagina's 20 tot en met 33 opgenomen) jaarrekening 2001 van N.V. SDU v/h Staatsdrukkerij/Uitgeverij te Den Haag gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de vennootschap. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle-opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bestuur van de vennootschap daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2001 en van het resultaat over 2001 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 BW 2.

Den Haag, 25 april 2002

PricewaterhouseCoopers N.V.

PERSONALIA RAAD VAN BESTUUR, DIRECTIES EN CONCERNSTAF PER 1 MEI 2002

Raad van Bestuur

Mr. drs. L. Jongsma, *voorzitter*

Concernstaf

Mr. S.S. Hoogterp, *chief financial officer*

Mr. M. Grutterink, *secretaris Raad van Bestuur*

Uitgeverijen

Mr. S. van Oostrom, *directeur Sdu Uitgevers bv*

J.L. Honders, *directeur Sdu Uitgevers bv*

Drs. C.A.L. Dumas, *directeur Academic Service bv*

Security/Identity

Ir. C.A.G. d'Agnolo, *directeur Enschedé/Sdu bv*

PERSONALIA DAGELIJKS BESTUUR CENTRALE ONDERNEMINGSRAAD (COR) SDU PER 24 APRIL 2002

J. van der Velde, *voorzitter*

H. Diemer, *plv voorzitter*

N. van Krevelen, *secretaris*

K. Lagas, *plv secretaris*

B. Eilders, *lid*

W.E. SCHERPENHUIJSEN ROM RA (69)

Benoemd in 1988, in 1991 benoemd tot voorzitter, lopende termijn tot 2003

Voormalige functie: voorzitter Raad van Bestuur van de ING groep

Commissariaten: Koninklijke HASKONING Groep B.V. (*president commissaris*), Netwerk Notarissen B.V. (*president commissaris*), Hypotrust Groep B.V., Triodosbank N.V., Lid Raad van Beheer Nozema N.V., Lid van het bestuur van de Stichting Preferente Aandelen Philips, Lid van de commissie van Toezicht van het investeringsfonds Ontwikkelingssamenwerking Nederland-Suriname, Stichting Participatiefonds Verzelfstandiging Gemeentelijke Vervoerbedrijven (*voorzitter*)

DRS. A.H.C. ANNINK (48)

Benoemd in 1996, lopende termijn tot 2004

Functie: Directeur Generaal Openbare Orde en Veiligheid bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Belangrijke nevenfuncties: Raad van Toezicht Parnassia (voorzitter), Stichting Ien Dales leerstoel

MR. A.J. DIJKHUIZEN (57)

Benoemd in 1991, lopende termijn tot 2003

Functie: Interim manager bij Ministeries van VWS en Justitie

Commissariaten: N.V. Nederlandse Gasunie, Stichting Participatiefonds Verzelfstandiging Gemeentelijke Vervoerbedrijven

PROF. MR. S.E. EISMA (53)

Benoemd in 1999, lopende termijn tot 2003

Functie: advocaat te Den Haag en vennoot van De Brauw Blackstone Westbroek N.V.

Commissariaten: N.V. Algemeen Nederlands Trustkantoor ANT, Hal Holding N.V., Lid van de Raad van Toezicht van Rabobank Nederland.

Belangrijke nevenfuncties: Bijzonder hoogleraar bank- en effectenrecht aan de Universiteit Leiden

H. ZWARTS (61)

Benoemd in 1999, lopende termijn tot 2003

Functie: Voorzitter Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam

Commissariaten: DHV Beheer B.V. (*president commissaris*), NUON N.V., PCM Uitgevers N.V., Made in Scotland B.V. (*president commissaris*)

Belangrijke nevenfuncties: VNO-NCW Commissie Grotestedenbeleid (*voorzitter*)

Alle commissarissen bezitten de Nederlandse nationaliteit.

DE JAARREKENING

	31 december 2002	31 december 2001
Immateriële vaste activa	101.229	108.405
Materiële vaste activa	22.627	27.549
Financiële vaste activa	3.135	3.761
Vaste activa	126.991	139.715
Voorraden	9.771	13.734
Vorderingen	26.038	27.399
Liquide middelen	3.212	0
Vlottende activa	39.021	41.133
Kortlopende schulden	49.861	63.948
Werkkapitaal	-10.840	-22.815
	116.151	116.900
Langlopende schulden	24.476	31.507
Vorzieningen	8.152	8.279
Gestort kapitaal	9.393	9.393
Agio	13.656	13.656
Wettelijke reserves	285	371
Overige reserves	52.751	45.945
Eigen vermogen	76.085	69.365
Aandeel van derden	7.438	7.749
Groepsvermogen	83.523	77.114
	116.151	116.900

	2002	2001
Netto omzet	145.889	131.342
Mutatie voorraden	197	-3.613
Overige bedrijfsopbrengsten		1.530
Som der bedrijfsopbrengsten	146.086	129.259
Kosten grond- en hulpstoffen	9.205	7.897
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	35.754	34.711
Lonen en salarissen	30.390	26.716
Sociale lasten	4.649	4.165
Pensioen- en VUT-lasten	3.909	2.420
Overige personeelskosten	5.331	6.686
Amortisatie immateriële vaste activa	7.173	6.472
Afschrijvingen materiële vaste activa	6.299	3.920
Overige bedrijfskosten	22.519	18.507
Som der bedrijfslasten	125.229	111.494
Bedrijfsresultaat	20.857	17.765
Rentebaten	0	212
Rentelasten	-2.128	-2.064
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening vóór belasting	18.729	15.913
Belasting	-8.736	-6.820
Resultaat deelnemingen	1.921	1.721
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening na belasting	11.914	10.814
Aandeel van derden	-709	-325
Netto winst	11.205	10.489

	2002	2001
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	20.857	17.765
Aanpassingen voor:		
• Amortisatie immateriële vaste activa	7.173	6.472
• Afschrijvingen materiële vaste activa	6.299	3.920
• Mutatie voorzieningen	-127	-1.009
<i>Mutatie werkkapitaal:</i>		
• Mutatie vorderingen op korte termijn	1.361	6.750
• Mutatie voorraden	3.963	1.054
• Mutatie schulden op korte termijn	-3.957	7.217
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	35.569	42.169
Per saldo betaalde intrest	-2.128	-1.852
Winstbelasting	8.736	-6.820
	24.705	33.497
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële vaste activa	0	-59.804
Desinvesteringen van immateriële vaste activa	3	
Investerings in materiële vaste activa	-1.579	-9.713
Desinvesteringen van materiële vaste activa	202	110
Netto mutaties in financiële vaste activa	626	-2.581
Mutatie werkkapitaal als gevolg van verkrijging deelnemingen	0	-1.071
Investerings in materiële vaste activa als gevolg van verkrijging deelnemingen	0	-21
	-748	-73.080
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie langlopende schulden	-7.031	18.268
Mutatie banken	-10.130	16.379
Resultaat deelnemingen	1.921	1.721
Dividend	4.485	-4.200
Mutatie liquide middelen als gevolg van verkrijging deelnemingen	0	1.881
	-19.725	34.049
Mutatie aandeel derden	-1.020	7.415
Totaal kasstromen	3.212	1.881
Liquide middelen per 1 januari	0	0
Mutatie liquide middelen als gevolg van verkrijging deelnemingen	0	-1.881
Liquide middelen per 31 december	3.212	0

Grondslagen voor de consolidatie, de waardering en de resultaatbepaling

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening worden die vennootschappen waarin N.V. SDU (v/h Staatsdrukkerij/Uitgeverij) beslissende zeggenschap heeft, volledig opgenomen.

Het aandeel van derden in het vermogen en het resultaat van in de consolidatie betrokken vennootschappen worden separaat in de geconsolideerde jaarrekening verantwoord. De grondslagen voor de bepaling van het vermogen en het resultaat zijn voor de betrokken vennootschappen gelijk. Joint-ventures waarin Sdu voor 50% deelneemt worden in beginsel naar evenredigheid in de consolidatie opgenomen.

Voor zover aan de ontheffingsvereisten van artikel 403 Titel 9 Boek 2 BW is voldaan wordt met betrekking tot de inrichting van de jaarrekeningen van de deelnemingen gebruik gemaakt van de in deze titel opgenomen vrijstelling. Dit betreft de deelnemingen Sdu Uitgevers bv, Academic Service I bv, Academic Service II bv en Enschedé/Sdu bv.

De consolidatie omvat de financiële gegevens van Sdu nv en de deelnemingen in:

Sdu Uitgevers bv te Den Haag (100%)
 Holding Enschedé/Sdu bv te Haarlem (100%)
 Enschedé/Sdu bv te Haarlem (100%)
 Scardé bv te Den Haag (100%)
 Scardé Haarlem bv te Haarlem (100%)
 Academic Service I bv te Schoonhoven (100%)
 Academic Service II bv te Schoonhoven (100%)
 Uitgeverij Nieuwezijds bv te Amsterdam (100%)
 VUGA Systemen bv te Zoetermeer (100%)
 Koninklijke Vermande bv te Lelystad (100%)
 Uitgeverij FBN/Sdu bv te Den Haag (100%)
 Sdu Integrity Solutions bv te Den Haag (100%)
 Enschedé/Sdu Belgium N.V. te Brussel België (99,9%)
 Sdu Fiscale en Financiële Uitgevers bv te Amersfoort (51%)
 VNG Uitgeverij bv te Den Haag (49%)

Niet meegeconsolideerd is juris GmbH te Saarbrücken Duitsland met een belang van 45,33%.

Grondslagen voor de consolidatie, de waardering en de resultaatbepaling

Waardering

Immateriële vaste activa

Onder immateriële vaste activa zijn uitgavenrechten, goodwill en ontwikkelingskosten opgenomen.

Aan van derden verworven uitgavenrechten, waaronder mede begrepen adresbestanden en databanken, wordt een waarde toegekend zoals hieronder beschreven.

Daarbij wordt de waarde gebaseerd op de contante waarde van toekomstige bedrijfsresultaten, waarbij de verworven uitgavenrechten netto van belastingen gepresenteerd worden. Uitgavenrechten worden lineair geamortiseerd in 20 jaar. Indien en voorzover een duurzame waardedaling is opgetreden wordt deze ten laste van het resultaat gebracht.

Onder goodwill wordt verstaan het verschil tussen de verwervingsprijs van een deelneming en de actuele waarde van de verkregen identificeerbare activa onder aftrek van de passiva. Goodwill wordt lineair geamortiseerd in 20 jaar. Periodiek vindt een beoordeling plaats van de boekwaarde op basis van de gerealiseerde en verwachte toekomstige opbrengsten. Indien en voorzover een duurzame waardedaling is opgetreden, wordt deze ten laste van het resultaat gebracht.

Ontwikkelingskosten, waarvan verwacht wordt dat deze dienstbaar zullen zijn aan de toekomstige resultaten van de groep, worden geactiveerd. Op deze activa wordt stelselmatig afgeschreven. Conform de vigerende regelgeving wordt ten bedrage van de geactiveerde ontwikkelingskosten een wettelijke reserve gevormd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde, eventueel vermeerderd met toerekenbare kosten en intrest, verminderd met afschrijving naar rato van de economische levensduur.

De bij inbreng van activa toegekende waarde wordt als aanschaffingswaarde beschouwd.

Eventueel aan een actief toegerekende kosten en intrest worden over dezelfde looptijd afgeschreven.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen niet geconsolideerde deelnemingen en leningen.

De niet geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen tegen de netto vermogenswaarde indien invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Indien geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden deelnemingen gewaardeerd tegen kostprijs. De onder financiële vaste activa opgenomen leningen worden gewaardeerd op nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Goederen in bewerking en gereed product worden opgenomen tegen directe kosten, verhoogd met een opslag voor indirecte fabricagekosten. Waar nodig worden voorzieningen voor incourantheid of verliesgevende orders in mindering gebracht.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid. In de presentatie voor 2002 zijn de vooruitgefactureerde abonnementen verantwoord onder debiteuren. De vergelijkbare cijfers voor 2001 zijn hiervoor aangepast.

Grondslagen voor de consolidatie, de waardering en de resultaatbepaling*Liquide middelen*

De liquide middelen betreffen kasmiddelen en direct opeisbare bank- en girotegoeden die nominaal worden gewaardeerd.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden opgenomen tegen nominale waarde. In de presentatie voor 2002 zijn de vooruitgefactuurde abonnementen verantwoord onder debiteuren. De vergelijkbare cijfers voor 2001 zijn hiervoor aangepast.

Langlopende schulden

De langlopende schulden worden opgenomen voor de nominale bedragen. De binnen een jaar vervallende aflossingen worden onder de kortlopende schulden verantwoord.

Voorzieningen

De voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde, behoudens de hierin begrepen voorziening voor wachtgelden die op actuariële basis is bepaald met een rekenrente van 7%.

Latente belastingverplichtingen

Latente belastingverplichtingen worden opgenomen tegen het geldende belastingtarief en betreffen verschillen tussen commerciële en fiscale waardering van activa en passiva.

Grondslagen voor de consolidatie, de waardering en de resultaatbepaling

Resultaatbepaling

Netto omzet

De netto omzet bestaat uit de opbrengst van in het boekjaar aan derden geleverde goederen en diensten, onder aftrek van verleende kortingen en exclusief omzetbelasting.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten betreffen resultaten uit hoofde van transacties met derden niet voortvloeiend uit normale bedrijfsuitoefening.

Kosten van grond- en hulpstoffen

De kosten van grond- en hulpstoffen worden bepaald op basis van aanschaffingswaarde.

Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

De kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten worden bepaald op basis van aanschaffingswaarde.

Afwaardering en amortisatie van immateriële vaste activa

Afwaardering van onder immateriële vaste activa opgenomen uitgavenrechten en goodwill vindt uitsluitend plaats bij structurele waardedaling. Amortisatie van goodwill en uitgavenrechten vindt lineair plaats in 20 jaar. De ontwikkelingskosten worden in 5 jaar afgeschreven.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingen op materiële vaste activa worden berekend op basis van de aanschaffingswaarde en vinden plaats naar rato van de economische levensduur.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend op basis van het bedrijfseconomische resultaat, rekening houdend met fiscale faciliteiten. Belastingbesparing uit hoofde van voorwaartse verliescompensatie wordt slechts ten gunste van het resultaat gebracht voorzover realisering daarvan zeker is.

Resultaat deelnemingen

In het resultaat deelnemingen is opgenomen het aandeel van Sdu in het resultaat van niet geconsolideerde deelnemingen.

Aandeel derden

Onder aandeel derden is opgenomen het evenredig deel van de resultaten waarop derden aanspraak kunnen maken op grond van hun aandeel in het eigen vermogen van groepsmaatschappijen.

Immateriële vaste activa	Uitgaven rechten	Goedwill	Ontwikkelingskosten	Totaal
Stand per 1 januari	40.852	67.182	371	108.405
Desinvesteringen	0	0	-3	-3
Amortisatie	-2.963	-4.127	-83	-7.173
Stand per 31 december	37.889	63.055	285	101.229

Materiële vaste activa	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Machines	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
Stand per 1 januari	4.530	21.690	1.329	27.549
Investeringen	0	818	761	1.579
Desinvesteringen	-1	-154	-47	-202
Afschrijvingen	-438	-5.048	-813	-6.299
Stand per 31 december	4.091	17.306	1.230	22.627
Aanschaffingswaarde	30.874	37.390	8.458	76.722
Cumulatieve afschrijvingen	-26.783	-20.084	-7.228	-54.095

De jaarlijkse afschrijvingspercentages op basis van de aanschaffingswaarde zijn:

a. gebouwen	2,5 - 4 %
b. in gebouwen aangebrachte bouwkundige voorzieningen	10 - 15 %
c. in gebouwen aangebrachte installaties	10 %
d. materiële duurzame productiemiddelen op productieafdelingen	10 - 25 %
e. materiële duurzame productiemiddelen op administratieve afdelingen	10 - 33,3 %
f. transportmiddelen	20 - 33,3 %

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa	Deel nemingen	Leningen aan deel nemingen	Overige leningen	Totaal
Stand per 1 januari	3.180	581	0	3.761
Verstrekke lening pensioenfonds	0	0	1.700	1.700
Afwaardering lening pensioenfonds	0	0	-1.700	-1.700
Dividenduitkeringen	-1.966	0	0	-1.966
Netto resultaat boekjaar	1.921	0	0	1.921
Aflossing	0	-581	0	-581
Stand per 31 december	3.135	0	0	3.135

Voorraden

	31 december 2002	31 december 2001
Grond- en hulpstoffen	1.519	3.187
Onderhanden werk	4.134	4.989
Uitgeverij-publicaties	4.030	5.440
Overige materialen	88	118
	9.771	13.734

Vorderingen

Debiteuren	22.266	22.239
Vooruitbetaalde kosten	1.420	955
Nog te factureren afleveringen	1.454	1.394
Nog te ontvangen baten	17	1.539
Latente belastingvorderingen	323	0
Overige vorderingen	558	1.272
	26.038	27.399

Kortlopende schulden

Crediteuren	5.245	10.496
Banken	8.583	18.713
Belastingen en sociale premies	3.722	3.995
Pensioenpremies	2.403	573
Nog te betalen kosten	8.168	10.036
Vooruitontvangen baten	12.486	9.756
Dividend	4.485	4.200
Overige schulden	4.769	6.179
	49.861	63.948

Langlopende schulden

De langlopende schulden ad € 24.475.730 betreffen in hoofdzaak twee 5-jarige roll-over leningen waarvan het rentepercentage is gebaseerd op Euribor. De binnen een jaar vervallende aflossingen ad € 8.583.180 zijn verantwoord onder kortlopende schulden.

Als zekerheid voor de kredietfaciliteiten gelden ondermeer de volgende verklaringen: negatieve pledge, pari passu en cross default. Verder gelden de volgende ratio's: solvabiliteit en Net debt to EBITDA.

Voorzieningen	1 januari 2007	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Vrijval	31 december 2007
Latente belasting- verplichtingen	363	0	0	0	363
Personele voorzieningen	1.834	125	-292	0	1.667
Overige	6.082	1.619	-1.372	-207	6.122
	8.279	1.744	-1.664	-207	8.152

De personele voorzieningen houden verband met verplichtingen uit hoofde van ingegane uitkeringen van wachtgeldten aan vóór 1 november 1988 ontslagen personeel met een looptijd tot 2013 en voorzieningen voortvloeiend uit reorganisaties met een maximale looptijd van 2 jaar.

Van de voorzieningen vervalt € 1.500.000 binnen 1 jaar.

De overige voorzieningen betreffen in hoofdzaak voorzieningen met betrekking tot de transformatie van de onderneming met een looptijd van 1 - 5 jaar en een voorziening voor retouren.

Eigen vermogen

Voor een toelichting op deze post wordt verwezen naar de vennootschappelijke balans.

Netto omzet	2002	2001
Uitgevers	98.878	94.755
Security	47.011	36.587
	145.889	131.342

Vennootschapsbelasting

Met name als gevolg van fiscaal niet aftrekbare amortisatielasten van immateriële vaste activa is er sprake van een relatief hoge geconsolideerde belastingdruk.

Aantal werknemers

In het boekjaar 2002 was het gemiddeld aantal werknemers uitgedrukt in fulltime eenheden 763 (2001: 723).

Beloning bestuurders en commissarissen

De beloning voor commissarissen bedroeg € 67.300 (2001: € 66.615).

De beloning voor bestuurders is op grond van artikel 383.1 Titel 9 Boek 2 BW niet vermeld.

Toepassing artikel 402 Titel 9 Boek 2 BW

Terzake van de vennootschappelijke winst- en verliesrekening is artikel 402 Titel 9 Boek 2 BW toegepast.

Niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

De verplichtingen inzake operationele en leasecontracten bedragen ultimo 2002 € 4.700.000 en hebben een looptijd van 1 tot 5 jaar.

De verplichtingen inzake huurovereenkomsten bedragen ultimo 2002 € 49.600.000 en hebben een looptijd tussen de 10 en 12,5 jaar.

Sdu heeft per ultimo 2002 voor € 5.731.870 aan bankgaranties jegens derden afgegeven.

Deze garanties hebben voornamelijk betrekking op projecten.

	31 december 2002	31 december 2001
Immateriële vaste activa	75.811	80.497
Materiële vaste activa	4.079	4.511
Financiële vaste activa	48.872	48.264
Vaste activa	128.762	133.272
Vorraden	10	22
Vorderingen	2.671	703
Liquide middelen	3.212	0
Vlottende activa	5.893	725
Kortlopende schulden	31.860	37.003
Werkkapitaal	-25.967	-36.278
	102.795	96.994
Langlopende schulden	18.971	20.000
Vorzieningen	7.739	7.629
Gestort kapitaal	9.393	9.393
Agio	13.656	13.656
Wettelijke reserves	285	371
Overige reserves	52.751	45.945
Eigen vermogen	76.085	69.365
	102.795	96.994

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening
 over het boekjaar 2002
 Bedragen in de kolommen x € 1.000

	2002	2001
Resultaat uit deelnemingen	19.764	15.512
Overige baten en lasten	-8.559	-5.023
Netto winst	11.205	10.489

Waarderingsgrondslagen

De waarderingsgrondslagen zijn gelijk aan die zoals weergegeven in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening. Hieronder zijn slechts toelichtingen en specificaties opgenomen voor zover deze afwijken van de toelichting op de geconsolideerde balans.

Immateriële vaste activa	Uitgevoerde rechten	Goodwill	Totaal
Stand per 1 januari	26.186	54.311	80.497
Amortisatie	-1.483	-3.203	-4.686
Stand per 31 december	24.703	51.108	75.811

Materiële vaste activa	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Andera vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
Stand per 1 januari	4.499	12	4.511
Investeringen	0	3	3
Afschrijvingen	-428	-7	-435
Stand per 31 december	4.071	8	4.079

Aanschaffingswaarde	30.293	1.197	31.490
Cumulatieve afschrijvingen	-26.222	-1.189	-27.411

Financiële vaste activa	Deelnemingen	Leningen aan deelnemingen	Overige leningen	Totaal
Stand per 1 januari	44.123	4.141	0	48.264
Verstrekte leningen	0	1.447	1.700	3.147
Aflossing leningen	0	-3.997	0	-3.997
Afwaardering lening pensioenfonds	0	0	-1.700	-1.700
Dividenduitkeringen	-16.702	0	0	-16.702
Netto winst boekjaar	19.764	0	0	19.764
Overige mutaties	96	0	0	96
Stand per 31 december	47.281	1.591	0	48.872

	31 januari 2002	31 december 2001		
Vorraden				
Overige materialen	10	22		
Vorderingen				
Debiteuren	224	553		
Belastingen en sociale premies	57	0		
Vooruitbetaalde kosten	191	37		
Nog te ontvangen baten	7	113		
Overige vorderingen	2.192	0		
	2.671	703		
Kortlopende schulden				
Crediteuren	855	566		
Banken	21.781	28.340		
Belastingen en sociale premies	848	781		
Pensioenpremies	1.757	44		
Nog te betalen kosten	1.401	2.306		
Dividend	4.485	4.200		
Overige schulden	733	766		
	31.860	37.003		
Voorzieningen				
	1 januari 2002	Toevoegingen	Onttrekkingen	31 december 2002
Latente belastingverplichtingen	114	0	0	114
Personele voorzieningen	1.834	125	-292	1.667
Overige	5.681	1.620	-1.343	5.958
	7.629	1.745	-1.635	7.739

Eigen vermogen

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 22.689.010 verdeeld in 2.500.000 gewone aandelen van nominaal € 4,54 elk en 2.500.000 preferente aandelen van nominaal € 4,54 elk.

Geplaatst en volgestort zijn 2.070.000 gewone aandelen met een agio ad € 13.655.608.

Er bestaat een principe-afspraken omtrent toekenning van optierechten op aandelen aan werknemers.

Eén en ander dient nog nader te worden uitgewerkt.

Aandelenkapitaal	2002	2001
Stand per 1 januari	9.393	9.393
Mutaties boekjaar	0	0
Stand per 31 december	9.393	9.393
Agioreserve		
Stand per 1 januari	13.656	13.656
Mutaties boekjaar	0	0
Stand per 31 december	13.656	13.656
Wettelijke reserves		
Stand per 1 januari	371	421
Overboeking naar overige reserves	-86	-50
Stand per 31 december	285	371
Overige reserves		
Stand per 1 januari	45.945	4.127
Ingehouden winst boekjaar	11.205	10.488
Dividenduitkering	-4.485	-4.200
Overboeking van wettelijke reserves	86	50
Mutaties volgend uit stelselwijziging	0	35.480
Stand per 31 december	52.751	45.945

Den Haag, 22 april 2003

Raad van Commissarissen
W.E. Scherpenhuijsen Rom RA, *voorzitter*
Prof. mr. S.E. Eisma
H. Zwarts

Raad van Bestuur
Mr. drs. L. Jongsma, *voorzitter*

Overige gegevens**Winstverdeling****Statutaire bepalingen inzake winstverdeling**

In het algemeen staat de winst ter vrije beschikking van de algemene vergadering van aandeelhouders; art. 27 van de statuten geeft nadere specifieke regels voor dividend over preferente aandelen en interimdividend.

Voorstel tot verdeling van de winst

Voorgesteld wordt de winst ad € 11.205.085 als volgt te verwerken:

Dividend	4.485.000
Toevoeging aan de overige reserves	6.720.085
Netto winst boekjaar	11.205.085

Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

ACCOUNTANTSVERKLARING

Overige gegevens

Aan: De Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van N.V. SDU
v/h Staatsdrukkerij/Uitgeverij te Den Haag.

Opdracht

Wij hebben de (in dit verslag op de pagina's 24 tot en met 38 opgenomen) jaarrekening 2002 van N.V. SDU v/h Staatsdrukkerij/Uitgeverij te Den Haag gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de vennootschap. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle-opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bestuur van de vennootschap daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2002 en van het resultaat over 2002 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Den Haag, 22 april 2003

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

PERSONALIA

PERSONALIA RAAD VAN BESTUUR, DIRECTIES EN CONCERNSTAF PER MEI 2003

Raad van Bestuur

Mr. drs. L. Jongsma, *voorzitter*

Concernstaf

Mr. S.S. Hoogterp, *directeur financiën*

Mr. M. Grutterink, *secretaris Raad van Bestuur*

Uitgeverijen

Mr. S. van Oostrom, *directeur Sdu Uitgevers bv*

J.L. Honders, *directeur Sdu Uitgevers bv*

Drs. C.A.L. Dumas, *directeur Academic Service bv*

Security/Identity

Mr. drs. L. Jongsma, *directeur Enschedé/Sdu bv*

PERSONALIA CENTRALE ONDERNEMINGSRAAD (COR) PER MEI 2003

J. van der Velde, *voorzitter*

H. Diemer, *plv voorzitter*

N. van Krevelen, *secretaris*

K. Lagas, *plv secretaris*

Mr. ing. B. Eilders, *lid*

RAAD VAN COMMISSARISSEN

W.E.SCHERPENHUIJSEN ROM RA (70)

Benoemd in 1998, in 1999 benoemd tot voorzitter, lopende termijn tot 2005

Voormalige functie: voorzitter Raad van Bestuur van de ING groep
Commissariaten: Koninklijke HASKONING Groep B.V. (president-commissaris),
Netwerk Notarissen B.V. (president-commissaris), Quion Groep B.V.,
Triodosbank N.V., lid Raad van Beheer Nozema N.V., lid van het
bestuur van de Stichting Preferente Aandelen Philips, lid Verwaltungsrat
Freie Gemeinschaftsbank BCL (Basel)

PROF. MR. S.E. EISMA (54)

Benoemd in 1999, lopende termijn tot 2007

Functie: advocaat te Den Haag en vennoot van De Brauw Blackstone
Westbroek N.V.
Commissariaten: N.V. Algemeen Nederlands Trustkantoor ANT, Hal Holding N.V.,
Rabobank Nederland
Belangrijke nevenfuncties: bijzonder hoogleraar bank- en effectenrecht aan de Universiteit
Leiden, Rechter-Plaatsvervanger Rechtbank Den Haag, Algemeen
secretaris VEUO, Voorzitter Raad van Toezicht Kröller-Möller
Museum, bestuurslid Anton Philips Fund, lid Redactieraad JOR,
medewerker NJB

H. ZWARTS (62)

Benoemd in 1999, lopende termijn tot 2007

Functie: voorzitter Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam
Commissariaten: DHV Holding B.V. (president-commissaris), NUON N.V., PCM
Uitgevers N.V., Made in Scotland B.V. (president-commissaris), N.V.
Nederlandse Spoorwegen, Tias Business School B.V.
Belangrijke nevenfuncties: bestuurslid Stichting Amsterdam Promotion, lid Raad van Toezicht
Regionaal Criminaliteitsplatform Schiphol, bestuurslid Stichting
Waarborgfonds Sport, bestuurslid Stichting Donateurs Koninklijk
Concertgebouworkest, lid ledenraad Koninklijk Instituut voor de
Tropen, bestuurslid Stichting Kenniskring Amsterdam, lid Raad van
Toezicht Nederland Distributieland

Alle commissarissen bezitten de Nederlandse nationaliteit.

J A A R

R E K E

N I N G

0 3

JAARREKENING 2003

Sdu

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2003

Vóór winstverdeling

Bedragen in de kolommen x € 1.000

	31 december 2003	31 december 2002
Immateriële vaste activa	95.182	101.229
Materiële vaste activa	21.060	22.627
Financiële vaste activa	2.895	3.135
Vaste activa	119.137	126.991
Vorraden	10.942	10.183
Vorderingen	25.140	26.038
Liquide middelen	969	3.212
Vlottende activa	37.051	39.433
Kortlopende schulden	48.802	47.024
Werkkapitaal	-11.751	-7.591
	107.386	119.400
Langlopende schulden	4.269	24.476
Voorzieningen	4.466	6.916
Gestort kapitaal	9.393	9.393
Agio	13.656	13.656
Wettelijke reserves	242	285
Overige reserves	52.794	46.031
Onverdeelde winst boekjaar	15.895	11.205
Eigen vermogen	91.980	80.570
Aandeel van derden	6.671	7.438
Groepsvermogen	98.651	88.008
	107.386	119.400

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER HET BOEKJAAR 2003

Bedragen in de kolommen x € 1.000

	2003	2002
Netto omzet	149.049	144.241
Mutatie voorraden	1.519	197
Som der bedrijfsopbrengsten	150.568	144.438
Kosten grond- en hulpstoffen	7.967	9.205
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	37.360	34.106
Lonen en salarissen	32.107	30.390
Sociale lasten	4.511	4.649
Pensioen- en VUT-lasten	5.572	3.909
Overige personeelskosten	3.670	5.331
Amortisatie immateriële vaste activa	6.285	7.173
Afschrijvingen materiële vaste activa	6.204	6.299
Overige bedrijfskosten	20.362	22.519
Som der bedrijfslasten	124.038	123.581
Bedrijfsresultaat	26.530	20.857
Rentebaten	408	0
Rentelasten	-1.522	-2.128
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening vóór belasting	25.416	18.729
Belasting	-10.516	-8.736
Resultaat deelnemingen	1.681	1.921
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening na belasting	16.581	11.914
Aandeel van derden	-686	-709
Netto winst	15.895	11.205

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

Bedragen in de kolommen x € 1.000

	2003	2002
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	26.530	20.857
Aanpassingen voor:		
• Amortisatie immateriële vaste activa	6.285	7.173
• Afschrijvingen materiële vaste activa	6.204	6.299
• Mutatie voorzieningen	-2.450	-127
<i>Mutatie werkkapitaal:</i>		
• Mutatie vorderingen op korte termijn	898	1.361
• Mutatie voorraden	-759	3.963
• Mutatie schulden op korte termijn	1.823	-4.242
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	38.531	35.284
Per saldo betaalde intrest	-1.114	-2.128
Winstbelasting	-10.516	-8.736
	26.901	24.420
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in immateriële vaste activa	-238	0
Desinvesteringen van immateriële vaste activa	0	3
Investeringen in materiële vaste activa	-8.098	-1.579
Desinvesteringen van materiële vaste activa	3.461	202
Netto mutaties in financiële vaste activa	240	626
	-4.635	-748
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie langlopende schulden	-20.207	-7.031
Mutatie banken	-45	-10.130
Resultaat deelnemingen	1.681	1.921
Dividend	4.485	-4.200
	-23.056	-19.440
Mutatie aandeel derden	-1.453	-1.020
Totaal kasstromen	-2.243	3.212
Liquide middelen per 1 januari	3.212	0
Liquide middelen per 31 december	969	3.212

Grondslagen voor de consolidatie, de waardering en de resultaatbepaling

Activiteiten

De vennootschap heeft ten doel:

- a. De belangrijkste Nederlandse uitgever te zijn op het gebied van overheidsinformatie, die op commerciële voorwaarden en met de modernste media producten levert met een hoge toegevoegde waarde voor de overheidsmarkt en de professionele markt.
- b. Diensten aan te bieden op het gebied van beveiliging van informatie en identiteit, waarbij men zich internationaal richt op ontwerp, ontwikkeling, personalisering en logistiekmanagement van hoogbeveiligde identiteitsdocumenten en geldswaardige documenten, alsmede de hiermee samenhangende informatieverwerking.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening worden vennootschappen waarin Sdu nv beslissende zeggenschap heeft, volledig opgenomen.

Het aandeel van derden in het vermogen en het resultaat van in de consolidatie betrokken vennootschappen wordt separaat in de geconsolideerde jaarrekening verantwoord. De grondslagen voor de bepaling van het vermogen en het resultaat zijn voor de betrokken vennootschappen overeenkomstig de grondslagen van Sdu nv.

De consolidatie omvat de financiële gegevens van Sdu nv en de deelnemingen in:

Sdu Uitgevers B.V. te Den Haag (100%)
Holding Enschedé/Sdu B.V. te Haarlem (100%)
Enschedé/Sdu B.V. te Haarlem (100%) (per 1 januari 2004 Sdu Identification B.V.)
Academic Service I B.V. te Den Haag (100%)
Academic Service II B.V. te Den Haag (100%)
Uitgeverij Nieuwezijds B.V. te Amsterdam (100%)
VUGA Systemen B.V. te Zoetermeer (100%)
Koninklijke Vermande B.V. te Lelystad (100%)
Sdu Integrity Solutions B.V. te Den Haag (100%)
Sdu Fiscale en Financiële Uitgevers B.V. te Amersfoort (51%)
VNG Uitgeverij B.V. te Den Haag (49%)

Niet meegeconsolideerd is juris GmbH te Saarbrücken Duitsland met een belang van 45,33%.

Grondslagen voor de consolidatie, de waardering en de resultaatbepaling

Wijziging waarderingsgrondslagen

Omzetverantwoording van verkopen aan boekhandels

De omzetverantwoording van verkopen aan boekhandels wordt met ingang van 1 januari 2003 overeenkomstig de aangepaste regelgeving, zoals opgenomen in de richtlijnen voor de jaarverslaggeving, verantwoord. Verkopen aan boekhandels werden tot en met 2002 verantwoord in de exploitatierekening na uitlevering van de uitgaven. Voor verwachte retouren werd een voorziening getroffen.

Met ingang van 2003 worden de opbrengsten uit de levering aan boekhandels verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper.

De cijfers over 2002 zijn hiervoor aangepast.

Hieronder wordt opgenomen het effect op de netto winst over 2002, voortvloeiend uit de stelselwijziging:

	<i>Bedragen x € 1.000</i>
Netto winst 2002 vóór stelselwijziging	11.205
Effect op uitbesteed werk	1.648
Effect op de netto omzet	- 1.648
Netto winst 2002 na stelselwijziging	<u>11.205</u>

Bestemming van het resultaat

De bestemming van het resultaat wordt vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Overeenkomstig de aangepaste regelgeving, zoals opgenomen in de richtlijnen voor de jaarverslaggeving, wordt de dividenduitkering die is vastgesteld na balansdatum, met ingang van 1 januari 2003, niet meer als verplichting verantwoord.

De cijfers over 2002 zijn voor het dividend ad € 4.485.000 aangepast.

Waardering

Immateriële vaste activa

Onder immateriële vaste activa zijn uitgavenrechten, goodwill en ontwikkelingskosten opgenomen. Aan van derden verworven uitgavenrechten, waaronder mede begrepen adresbestanden en databanken, wordt een waarde toegekend zoals hieronder beschreven.

Daarbij wordt de waarde gebaseerd op de contante waarde van toekomstige bedrijfsresultaten, waarbij de verworven uitgavenrechten na aftrek van belastingen worden gepresenteerd. Uitgavenrechten worden lineair geamortiseerd in maximaal 20 jaar.

Onder goodwill wordt verstaan het verschil tussen de verwervingsprijs van een deelneming en de actuele waarde van de verkregen identificeerbare activa onder aftrek van de verkregen passiva. Goodwill wordt lineair geamortiseerd gedurende de geschatte economische levensduur met een maximum van 20 jaar.

Grondslagen voor de consolidatie, de waardering en de resultaatbepaling

Ontwikkelingskosten, waarvan verwacht wordt dat deze dienstbaar zullen zijn aan de toekomstige resultaten van de groep, worden geactiveerd. Op deze activa wordt stelselmatig afgeschreven. Conform de vigerende regelgeving wordt ten bedrage van de geactiveerde ontwikkelingskosten een wettelijke reserve gevormd.

Periodiek vindt ten aanzien van de uitgavenrechten, goodwill en ontwikkelingskosten een beoordeling plaats van de boekwaarde op basis van de gerealiseerde en verwachte toekomstige opbrengsten. Indien en voorzover een duurzame waardedaling is opgetreden wordt deze ten laste van het resultaat gebracht.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde, eventueel vermeerderd met toerekenbare kosten en intrest, verminderd met afschrijving naar rato van de geschatte economische levensduur. De bij inbreng van activa toegekende waarde wordt als aanschafwaarde beschouwd. Eventueel aan een actief toegerekende kosten en intrest worden over dezelfde looptijd afgeschreven.

Periodiek vindt ten aanzien van de materiële vaste activa een beoordeling plaats van de boekwaarde op basis van de gerealiseerde en verwachte toekomstige opbrengsten. Indien en voorzover een duurzame waardedaling is opgetreden wordt deze ten laste van het resultaat gebracht.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen niet geconsolideerde deelnemingen en leningen.

De niet geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen tegen de netto vermogenswaarde indien invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. De netto vermogenswaarde wordt bepaald volgens Sdu-grondslagen. De onder financiële vaste activa opgenomen leningen worden gewaardeerd op nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Goederen in bewerking en gereed product worden opgenomen tegen directe kosten, verhoogd met een opslag voor indirecte fabricagekosten. Waar nodig worden voorzieningen voor incurantheid of verliesgevende orders in mindering gebracht.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Grondslagen voor de consolidatie, de waardering en de resultaatbepaling

Liquide middelen

De liquide middelen betreffen kasmiddelen en direct opeisbare bank- en girotegoeden die nominaal worden gewaardeerd.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden opgenomen tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

De langlopende schulden worden opgenomen voor de nominale bedragen. De binnen een jaar vervallende aflossingen worden onder de kortlopende schulden verantwoord.

Voorzieningen

De voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde, behoudens de hierin begrepen voorziening voor wachtgelden die op actuariële basis is bepaald met een rekenrente van 7%.

Latente belastingverplichtingen

Latente belastingverplichtingen worden opgenomen tegen het geldende belastingtarief en betreffen verschillen tussen de commerciële en fiscale waardering van activa en passiva.

Aandeel derden

Het aandeel derden wordt gewaardeerd op het evenredig deel van derden in het eigen vermogen volgens de balansen van de betreffende groepsmaatschappijen.

Resultaatbepaling

Netto omzet

De netto omzet bestaat uit de opbrengst van in het boekjaar aan derden geleverde goederen en diensten, onder aftrek van verleende kortingen en exclusief omzetbelasting.

Omzet wordt verantwoord zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper. Abonnementsinkomsten die vooruitlopend op de levering van diensten of publicaties worden ontvangen, zijn opgenomen onder vooruitontvangen baten.

Kosten van grond- en hulpstoffen

De kosten van grond- en hulpstoffen worden bepaald op basis van aanschaffingswaarde.

Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

De kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten worden bepaald op basis van aanschaffingswaarde.

Grondslagen voor de consolidatie, de waardering en de resultaatbepaling

Afwaardering en amortisatie van immateriële vaste activa

Afwaardering van onder immateriële vaste activa opgenomen uitgavenrechten en goodwill vindt uitsluitend plaats bij duurzame waardevermindering. Amortisatie van goodwill en uitgavenrechten vindt lineair plaats in maximaal 20 jaar. De afschrijvingsperiode van de ontwikkelingskosten bedraagt 5 jaar.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingen op materiële vaste activa worden berekend op basis van de aanschaffingswaarde en vinden plaats naar rato van de geschatte economische levensduur.

Overige bedrijfskosten

Onder overige bedrijfskosten zijn onder meer begrepen inhuur van personeel, reis-, verblijf- en representatiekosten, marketingkosten, huisvestingskosten, kantoorkosten en diensten van derden.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend op basis van het bedrijfseconomische resultaat, rekeninghoudend met fiscale faciliteiten. Compensabele verliezen worden slechts gewaardeerd voorzover daar toekomstige winsten tegenover staan.

Resultaat deelnemingen

In het resultaat deelnemingen is opgenomen het aandeel van Sdu in het resultaat van niet geconsolideerde deelnemingen.

Aandeel derden

Onder aandeel derden is opgenomen het evenredig deel van de resultaten waarop derden aanspraak kunnen maken op grond van hun aandeel in het eigen vermogen van groepsmaatschappijen.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Bedragen in de kolommen x € 1.000

Immateriële vaste activa	Uitgaven-rechten	Goodwill	Ontwikkelings-kosten	Totaal
Stand per 1 januari	37.889	63.055	285	101.229
Verwerving boekjaar	119	119	0	238
Amortisatie	-2.333	-3.860	-92	-6.285
Stand per 31 december	35.675	59.314	193	95.182
Aanschaffingswaarde	49.869	78.616	467	128.952
Cumulatieve amortisaties	-14.194	-19.302	-274	-33.770

Materiële vaste activa	Bedrijfs-gebouwen en terreinen	Machines	Andere vaste bedrijfs-middelen	Totaal
Stand per 1 januari	4.091	17.306	1.230	22.627
Investeringen	3.354	1.021	3.723	8.098
Desinvesteringen	-3.333	-80	-48	-3.461
Afschrijvingen	-351	-4.757	-1.096	-6.204
Stand per 31 december	3.761	13.490	3.809	21.060
Aanschaffingswaarde	4.800	34.883	6.615	46.298
Cumulatieve afschrijvingen	-1.039	-21.393	-2.806	-25.238

De jaarlijkse afschrijvingspercentages op basis van de aanschaffingswaarde zijn:

a. gebouwen	2,5-4 %
b. in gebouwen aangebrachte bouwkundige voorzieningen	10-15 %
c. in gebouwen aangebrachte installaties	10 %
d. materiële duurzame productiemiddelen op productie-afdelingen	10-25 %
e. materiële duurzame productiemiddelen op administratieve afdelingen	10-33,3 %
f. transportmiddelen	20-33,3 %

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Bedragen in de kolommen x € 1.000

Financiële vaste activa	Deelnemingen	
	31 december 2003	31 december 2002
Stand per 1 januari	3.135	
Dividenduitkeringen	- 1.921	
Netto resultaat boekjaar	1.681	
Stand per 31 december	2.895	
Voorraden		
	31 december 2003	31 december 2002
Grond- en hulpstoffen	2.102	1.519
Onderhanden werk	5.269	4.134
Uitgeverij-publicaties	3.402	4.442
Overige materialen	169	88
	10.942	10.183
Vorderingen		
Debiteuren	21.627	22.266
Vooruitbetaalde kosten	1.273	1.420
Nog te factureren afleveringen	1.693	1.454
Nog te ontvangen baten	331	17
Latente belastingvorderingen	44	323
Overige vorderingen	172	558
	25.140	26.038
Kortlopende schulden		
Crediteuren	3.378	5.245
Banken	8.538	8.583
Vennootschapsbelasting	2.039	488
Belastingen en sociale premies	1.892	3.234
Pensioenpremies	3.478	2.403
Nog te betalen kosten	10.799	8.168
Vooruitontvangen baten	14.892	14.134
Overige schulden	3.786	4.769
	48.802	47.024

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Bedragen in de kolommen x € 1.000

Langlopende schulden

De langlopende schulden ad € 4.268.901 betreffen in hoofdzaak twee 5-jarige roll-over leningen waarvan het rentepercentage is gebaseerd op Euribor plus een opslag waarvoor gedeeltelijk een renteswap is aangegaan. De binnen een jaar vervallende aflossingen ad € 8.537.802 zijn verantwoord onder kortlopende schulden. Als voorwaarden voor de kredietfaciliteiten gelden ondermeer de volgende verklaringen: negatieve pledge, pari passu en cross default.

Voorzoningen	1 januari 2003	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	31 december 2003
Latente belastingverplichtingen	363	1.661	0	0	2.024
Personele voorzieningen	1.667	410	-420	-254	1.403
Overige	4.886	1.284	-3.452	-1.679	1.039
	6.916	3.355	-3.872	-1.933	4.466

De personele voorzieningen houden verband met verplichtingen uit hoofde van ingegane uitkeringen van wachtgeld en vóór 1 november 1988 ontslagen personeel met een looptijd tot 2013 en voorzieningen voortvloeiend uit reorganisaties met een maximale looptijd van 2 jaar.

Eigen vermogen

Voor een toelichting op deze post wordt verwezen naar de vennootschappelijke balans.

Niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

De verplichtingen inzake operationele en leasecontracten bedragen ultimo 2003 € 2.000.000 en hebben een looptijd van 1 tot 5 jaar. Hiervan valt € 1.158.000 in de exploitatierekening van 2004.

De verplichtingen inzake huurovereenkomsten bedragen ultimo 2003 nominaal € 49.600.000 en hebben een looptijd van maximaal 12 jaar. Hiervan valt € 6.000.000 in de exploitatierekening van 2004.

Sdu nv heeft per ultimo 2003 voor € 4.800.000 aan bankgaranties jegens derden afgegeven.

Deze garanties hebben voornamelijk betrekking op projecten.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

Bedragen in de kolommen x € 1.000

Netto omzet	2003	2002
Uitgevers	105.738	97.230
Security	43.311	47.011
	149.049	144.241

Verbonden partijen

De Nederlandse Staat is houder van 100% van de aandelen in Sdu nv. Transacties met de Nederlandse Staat zijn vastgelegd in contracten en vinden plaats op basis van marktconforme condities.

Pensioenen

De pensioenen van de werknemers zijn deels ondergebracht in een bedrijfspensioenfonds, deels in een bedrijfstakpensioenfonds. De pensioenen worden opgebouwd conform een middelloonregeling.

Vennootschapsbelasting

De relatief hoge geconsolideerde belastingdruk is als volgt te verklaren:

Resultaat vóór belasting	25.416	
Vennootschapsbelasting hierover tegen toepasselijk tarief 34,5%		8.769
Vennootschapsbelasting conform geconsolideerde winst- en verliesrekening		<u>10.516</u>
Hogere belastingdruk		1.747
Dit verschil is als volgt opgebouwd:		
• fiscaal niet aftrekbare bedragen immateriële vaste activa		2.168
• mutaties in commerciële voorzieningen		- 625
• fiscale faciliteiten en overige		<u>204</u>
		1.747

Aantal werknemers

In het boekjaar 2003 was het gemiddeld aantal werknemers uitgedrukt in full-time eenheden 761 (2002: 763).

Beloning bestuurders en commissarissen

De beloning voor commissarissen bedroeg € 44.200 (2002: € 67.300).

De beloning voor bestuurders is op grond van artikel 383.1 Titel 9 Boek 2 BW niet vermeld.

De individuele beloningen voor commissarissen zijn op grond van artikel 383.b Titel 9 Boek 2 BW niet vermeld.

Toepassing artikel 402 Titel 9 Boek 2 BW

Terzake van de vennootschappelijke winst- en verliesrekening is artikel 402 Titel 9 Boek 2 BW toegepast.

VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS PER 31 DECEMBER 2003

Vóór winstverdeling

Bedragen in de kolommen x € 1.000

	31 december 2003	31 december 2002
Immateriële vaste activa	71.125	75.811
Materiële vaste activa	411	4.079
Financiële vaste activa	30.392	48.872
Vaste activa	101.928	128.762
Vorraden	0	10
Vorderingen	626	2.671
Liquide middelen	4.631	3.212
Vlottende activa	5.257	5.893
Kortlopende schulden	10.811	28.611
Werkkapitaal	-5.554	-22.718
	96.374	106.044
Langlopende schulden	2.000	18.971
Voorzieningen	2.394	6.503
Gestort kapitaal	9.393	9.393
Agio	13.656	13.656
Wettelijke reserves	242	285
Overige reserves	52.794	46.031
Onverdeelde winst boekjaar	15.895	11.205
Eigen vermogen	91.980	80.570
	96.374	106.044

VENNOOTSCHAPPELIJKE WINST- EN VERLIESREKENING OVER HET BOEKJAAR 2003

Bedragen in de kolommen x € 1.000

	2003	2002
Resultaat uit deelnemingen	22.626	19.764
Overige baten en lasten	-6.731	-8.559
Netto winst	15.895	11.205

TOELICHTING OP DE VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS

Bedragen in de kolommen x € 1.000

Waarderingsgrondslagen

De waarderingsgrondslagen zijn gelijk aan die zoals weergegeven in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Hieronder zijn slechts toelichtingen en specificaties opgenomen voor zover deze afwijken van de toelichting op de geconsolideerde balans.

Immateriële vaste activa	Uitsaverrechten	Goodwill	Totaal
Stand per 1 januari	24.703	51.108	75.811
Amortisatie	-1.483	-3.203	-4.686
Stand per 31 december	23.220	47.905	71.125
Aanschaffingswaarde	29.670	64.050	93.720
Cumulatieve afschrijvingen	-6.450	-16.145	-22.595

Materiële vaste activa	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
Stand per 1 januari	4.071	8	4.079
Desinvesteringen	-3.316	0	-3.316
Afschrijvingen	-347	-5	-352
Stand per 31 december	408	3	411
Aanschaffingswaarde	1.356	13	1.369
Cumulatieve afschrijvingen	-948	-10	-958

De bedrijfsgebouwen en -terreinen betreffen een pand in Lelystad dat niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar is. De actuele verkoopwaarde hiervan bedraagt € 2.100.000.

Financiële vaste activa	Groepsmaatschappijen	Overige deelnemingen	Leningen aan deelnemingen	Totaal
Stand per 1 januari	44.146	3.135	1.591	48.872
Aflossing leningen	0	0	-646	-646
Dividenduitkeringen	-38.539	-1.921	0	-40.460
Netto winst boekjaar	20.945	1.681	0	22.626
Stand per 31 december	26.552	2.895	945	30.392

TOELICHTING OP DE VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS

Bedragen in de kolommen x € 1.000

	31 december 2003	31 december 2002			
Vorraden					
Overige materialen	0	10			
Vorderingen					
Vorderingen op groepsmaatschappijen	420	224			
Belastingen en sociale premies	26	57			
Vooruitbetaalde kosten	123	191			
Nog te ontvangen baten	10	7			
Overige vorderingen	47	2.192			
	626	2.671			
Kortlopende schulden					
Crediteuren	347	855			
Banken	4.000	21.781			
Vennootschapsbelasting	1.125	307			
Belastingen en sociale premies	78	541			
Pensioenpremies	2.472	1.757			
Nog te betalen kosten	1.635	1.401			
Overige schulden	1.154	1.969			
	10.811	28.611			
Voorzienen	1 januari 2003	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Vrijval	31 december 2003
Latente belasting- verplichtingen	114	0	0	0	114
Personele voorzieningen	1.667	410	-420	-254	1.403
Overige	4.722	1.251	-3.417	-1.679	877
	6.503	1.661	-3.837	-1.933	2.394

TOELICHTING OP DE VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS

Bedragen in de kolommen x € 1.000

Eigen vermogen

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 22.690.000 verdeeld in 22.690.000 aandelen van nominaal € 1,- elk. Geplaatst en volgestort zijn 9.393.251 aandelen met een agio ad € 13.655.608.

Er bestaat een principe-afspraken omtrent toekenning van optierechten op aandelen aan werknemers.

Eén en ander dient nog nader te worden uitgewerkt.

Aandelenkapitaal	2003	2002
Stand per 1 januari	9.393	9.393
Mutaties boekjaar	0	0
Stand per 31 december	9.393	9.393
Agioreserve		
Stand per 1 januari	13.656	13.656
Mutaties boekjaar	0	0
Stand per 31 december	13.656	13.656
Wettelijke reserves		
Stand per 1 januari	285	371
Overboeking naar overige reserves	-43	-86
Stand per 31 december	242	285
Overige reserves		
Stand per 1 januari	46.031	39.656
Overboeking van onverdeelde winst boekjaar	11.205	10.489
Dividenduitkering 2002 resp. 2001	-4.485	-4.200
Overboeking van wettelijke reserves	43	86
Stand per 31 december	52.794	46.031
Onverdeelde winst boekjaar		
Stand per 1 januari	11.205	10.489
Overboeking naar overige reserves	-11.205	-10.489
Onverdeelde winst lopend boekjaar	15.895	11.205
Stand per 31 december	15.895	11.205

TOELICHTING OP DE VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS

Bedragen in de kolommen x € 1.000

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Voor zover aan de ontheffingsvereisten van Titel 9 Boek 2 BW (art. 403) is voldaan wordt met betrekking tot de inrichting van de jaarrekeningen van de deelnemingen gebruik gemaakt van de in deze titel opgenomen vrijstelling. Dit betreft de deelnemingen Sdu Uitgevers B.V., Academic Service I B.V., Academic Service II B.V. en Enschedé/Sdu B.V.

Den Haag, 28 april 2004

Raad van Commissarissen

W.E. Scherpenhuijsen Rom RA, voorzitter

Mr. S.E. Eisma

H. Zwarts

Raad van Bestuur

Mr. drs. L. Jongsma, voorzitter

Overige gegevens

Winstverdeling

Statutaire bepalingen inzake winstverdeling

In het algemeen staat de winst ter vrije beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders; art. 26 van de statuten geeft nadere regels voor dividend.

Voorstel tot uitkering van dividend

Voorgesteld wordt van de winst ad € 15.894.970, als dividend € 6.360.000 uit te keren.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 26 april 2004 werd principeovereenstemming bereikt met Wolters Kluwer over de inbreng van een belangrijk deel van de uitgeefactiviteiten van ten Hagen & Stam in Sdu Uitgevers. In ruil voor de ingebrachte activiteiten van ten Hagen & Stam verkrijgt Wolters Kluwer een minderheidsbelang in Sdu Uitgevers en een niet nader bekend te maken bedrag in contanten.

ACCOUNTANTSVERKLARING

Aan: De Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Sdu nv

Opdracht

Wij hebben de (in dit verslag op de pagina's 19 tot en met 36 opgenomen) jaarrekening 2003 van Sdu nv te Den Haag gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur van de vennootschap. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle-opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die de Raad van Bestuur van de vennootschap daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2003 en van het resultaat over 2003 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Den Haag, 28 april 2004

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

PERSONALIA

Raad van Bestuur, directies en concernstaf per mei 2004

Raad van Bestuur

Mr. drs. L. Jongsma, *voorzitter*

Concernstaf

Mr. S. Hoogterp, *directeur Financiën*

Mr. M. Grutterink, *secretaris Raad van Bestuur*

Uitgeverijen

Mr. S. van Oostrom, *directeur Sdu Uitgevers bv, directeur juris GmbH*

J.L. Honders, *directeur-uitgever*

Drs. C.A.L. Dumas, *directeur Academic Service bv*

Security/Identity

Mr. drs. L. Jongsma, *directeur Sdu Identification bv*

Drs. E.P. van de Walle, *directeur Sdu Identification bv*

Personalia Centrale Ondernemingsraad per mei 2004

J. van der Velde, *voorzitter*

Drs. E.M. Schaftenaar, *plv voorzitter*

N. van Krevelen, *secretaris*

F. Wennekes, *plv secretaris*

Mr. ing. B. Eilders, *lid*

Ing. P. Post, *lid*

RAAD VAN COMMISSARISSEN

W.E. Scherpenhuijsen Rom RA (71)

Benoemd in 1988, in 1991 benoemd tot voorzitter, lopende termijn tot 2005

Voormalige functie: voorzitter Raad van Bestuur van de ING Groep N.V.
Commissariaten: Koninklijke HASKONING Groep B.V. (president-commissaris),
Netwerk Notarissen B.V. (president-commissaris), Quion Groep B.V.,
Triodosbank N.V., lid Raad van Beheer Nozema N.V., lid van het
bestuur van de Stichting Preferente Aandelen Philips, lid Verwaltungsrat
Freie Gemeinschaftsbank BCL (Basel)

Mr. S.E. Eisma (55)

Benoemd in 1999, lopende termijn tot 2007

Functie: advocaat te Den Haag en vennoot van De Brauw Blackstone
Westbroek N.V. *
Commissariaten: Hal Holding N.V., Rabobank Nederland
Belangrijke nevenfuncties: rechter-plaatsvervanger Rechtbank Den Haag, algemeen secretaris
VEUO, voorzitter Raad van Toezicht Kröller-Müller Museum,
bestuurslid Anton Philips Fund, lid Commissie Openbare Biedingen
van de Autoriteit Financiële Markten, lid redactieraad JOR,
medewerker NJB

H. Zwarts (63)

Benoemd in 1999, lopende termijn tot 2007

Functie: voorzitter Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam
Commissariaten: DHV Holding B.V. (president-commissaris), NUON N.V., PCM
Uitgevers N.V., Made in Scotland B.V. (president-commissaris),
N.V. Nederlandse Spoorwegen, RAET N.V. (president-commissaris)
Belangrijke nevenfuncties: bestuurslid Stichting Amsterdam Partners, lid Raad van Toezicht
Regionaal Criminaliteitsplatform Schiphol, bestuurslid Stichting
Waarborgfonds Sport, bestuurslid Stichting Donateurs Koninklijk
Concertgebouworkest, lid ledenraad Koninklijk Instituut voor de
Tropen, bestuurslid Stichting Kenniskring Amsterdam, lid Raad van
Toezicht Nederland Distributieland

Alle commissarissen bezitten de Nederlandse nationaliteit.

** De Brauw Blackstone Westbroek N.V. verleent juridische diensten aan Sdu en haar dochterondernemingen.*

De heer Eisma is niet betrokken bij deze dienstverlening.

Bijlage 4
Lijst van referenties

Project 1

Naam:	BasisWettenBestand
Opdrachtschrijving	Het ontwikkelen, leveren en onderhouden van een overheidswettenbestand met geconsolideerde wetteksten, dat door de Staat gratis kan worden aangeboden op Internet en Rijksoverheidsintranet. Zie 'www.overheid.nl'.
Opleverdatum:	Gefaseerde oplevering 2003-2008
Naam klant:	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Resultaat:	Operationele fase
Opdrachtwaarde:	€ 9,7 miljoen
Contactpersoon klant:	De heer J.W. Flier
Telefoonnummer:	(070) 426.61.22
E-mail:	-

Project 2

Naam:	Stempe software
Opdrachtschrijving	Het leveren van verkiezingssoftware ten behoeve van stempe's, incl. hardware, ondersteuning (training, helpdesk, technische ondersteuning) en aanpassing van de software voor iedere verkiezing.
Opleverdatum:	Vanaf maart 1998
Naam klant:	Gemeente Tilburg
Resultaat:	Operationeel
Opdrachtwaarde:	€ 200.000 tot heden
Contactpersoon klant:	De heer F. Hendriks
Telefoonnummer:	(013) 542.88.11
E-mail:	-

Project 3

Naam:	Stempc software
Opdrachtschrijving	Het leveren van verkiezingssoftware ten behoeve van stempc's, incl. hardware, ondersteuning (training, helpdesk, technische ondersteuning) en aanpassing van de software voor iedere verkiezing.
Opleverdatum:	Vanaf januari 2002
Naam klant:	Gemeente Veere
Resultaat:	Operationeel
Opdrachtwaarde:	€ 40.000 tot heden
Contactpersoon klant:	De heer C. Filius
Telefoonnummer:	(0118) 55.54.44
E-mail:	-

Project 4

Naam:	Stempc software
Opdrachtschrijving	Het leveren van verkiezingssoftware ten behoeve van stempc's, incl. hardware, ondersteuning (training, helpdesk, technische ondersteuning) en aanpassing van de software voor iedere verkiezing.
Opleverdatum:	Vanaf juni 2004
Naam klant:	Gemeente Hoogezand Sappemeer
Resultaat:	Operationeel
Opdrachtwaarde:	€ 30.000 tot heden
Contactpersoon klant:	Mevrouw M. van Haeren
Telefoonnummer:	(0596) 37.37.37
E-mail:	-

Project 5

Naam:	
Opleverdatum:	
Naam klant:	
Resultaat:	
Opdrachtwaarde:	
Contactpersoon klant:	
Telefoonnummer:	
E-mail:	

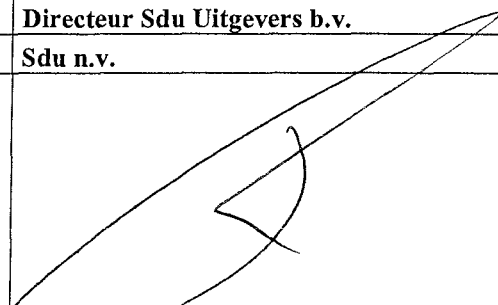
Offerte Stemsystemen 2005 (nr 2005-009069)
Gemeente Amsterdam
Sdu Uitgevers 20 mei 2005
p. 29

Bijlage 4b
Garantie moederverenootschap

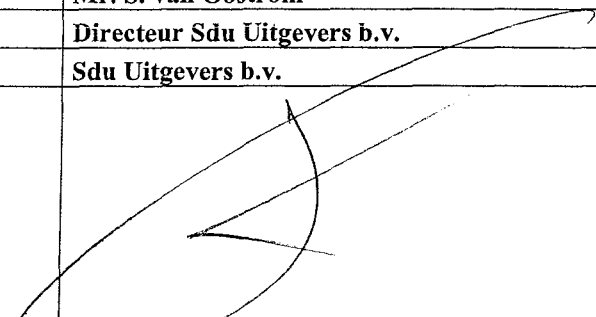
Bijlage 4b Garantie moederverenootschap

Hierbij verklaart ondergetekende dat de hieronder vermelde holding Sdu n.v. zich namens de aanbiedende partij Sdu Uitgevers b.v. zich bij gunning volledig en onvoorwaardelijk garant stelt voor de nakoming van de verplichtingen die uit de af te sluiten overeenkomst voortvloeien, in overeenstemming met artikel 2:403 sub f BW.

Holding:

Naam:	Mr. S. van Oostrom*
Functie:	Directeur Sdu Uitgevers b.v.
Bedrijf:	Sdu n.v.
Handtekening:	
Datum:	20 mei 2005

Dienstverlener:

Naam:	Mr. S. van Oostrom
Functie:	Directeur Sdu Uitgevers b.v.
Bedrijf:	Sdu Uitgevers b.v.
Handtekening:	
Datum:	20 mei 2005

* Dhr. Mr. S. van Oostrom is volledig bevoegd zowel de b.v. Sdu Uitgevers als de n.v. Sdu te vertegenwoordigen (zie het bij deze bijlage gevoegde uittreksel uit het handelsregister van Sdu n.v.).

KAMER VAN KOOPHANDEL
HAAGLANDEN

Dossiernummer: 27124000 Blad 00001

Uittreksel uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Haaglanden

Rechtspersoon:

Rechtsvorm : Naamloze vennootschap (blijkens statuten
structuurvennootschap)
Naam : Sdu N.V.
Statutaire zetel : 's-Gravenhage
Eerste inschrijving in het
handelsregister : 03-11-1988
Akte van oprichting : 01-11-1988
Akte laatste statuten-
wijziging : 30-12-2003
Maatschappelijk kapitaal : EUR 22.690.000,00
Geplaatst kapitaal : EUR 9.393.251,00
Gestort kapitaal : EUR 9.393.251,00
Fusie/splitsing : Per 08-09-2004 fusieakte verleden.
Verkrijgende rechtspersoon: SDU N.V., dossier
27124000 en verdwijnende rechtspersoon:
Holding Enschedé/SDU N.V., dossier 34082056 ..

Onderneming:

Handelsna(a)m(en) : Sdu N.V.
Adres : Prinses Beatrixlaan 116, 2595AL 's-Gravenhage .
Telefoonnummer : 070-3789911
Faxnummer : 070-3854321
E-mailadres : sdu@sdu.nl
Datum vestiging : 00-00-1814
De naamloze vennootschap
drijft de onderneming sinds: 01-11-1988
Bedrijfsomschrijving : Het uitgeverijbedrijf, in de meest ruime zin ..
van het woord
Werkzame personen : 14

Enig aandeelhouder:

Naam : De Staat der Nederlanden (Domiciliekiezend
Ministerie van Financiën)
Adres : Korte Voorhout 7, 2511CW 's-Gravenhage
Enig aandeelhouder sedert : 01-11-1988

Bestuurder(s):

20-05-2005

Blad 00002 volgt.

KAMER VAN KOOPHANDEL
HAAGLANDEN

Dossiernummer: 27124000

Blad 00002

Naam :Jongsma, Lubbertes
Geboortedatum en -plaats :19-01-1945, Strijen
Adres :Diepenheimseweg 5, 7471LW Goor
Infunctietreding :01-10-1990
Titel :Voorzitter Raad van Bestuur
Bevoegdheid :Alleen/zelfstandig bevoegd
Aanvang (huidige) vertegenwoordigingsbevoegdheid :01-01-1995

Commissaris(sen):

Naam :Zwarts, Hans
Geboortedatum en -plaats :02-09-1940, Amsterdam
Adres :Ruysdaellaan 17, 3723CB Bilthoven
Infunctietreding :01-06-1999

Naam :Scherpenhuijsen Rom, Willem Elmert
Geboortedatum en -plaats :15-03-1933, Utrecht
Adres :Dodeweg 5, 3832RB Leusden
Infunctietreding :01-11-1988
Titel :Voorzitter raad van commissarissen

Naam :Eisma, Sjoerd Eise
Geboortedatum en -plaats :04-03-1949, Amsterdam
Adres :van Brienenlaan 7, 2244BP Wassenaar
Infunctietreding :01-06-1999

Gevolmachtigde(n):

Naam :van Dam, Johannes Leopold Maria
Geboortedatum en -plaats :09-06-1954, 's-Gravenhage
Adres :Hooiweide 22, 2353MR Leiderdorp
Functie en infunctietreding :Procuratiehouder, 01-11-1988
Titel :Controller
Bevoegdheid :Beperkte volmacht
Aanvang (huidige) volmacht :01-11-1990

Naam :Gardenier, Adrianus
Geboortedatum en -plaats :02-03-1947, Amsterdam
Adres :Van Ruysdaelstraat 108 C, 2264TM Leidschendam
Functie en infunctietreding :Procuratiehouder, 01-11-1988
Titel :Hoofd facilitaire dienst
Bevoegdheid :Beperkte volmacht

20-05-2005

Blad 00003 volgt.

KAMER VAN KOOPHANDEL
HAAGLANDEN

Dossiernummer: 27124000 Blad 00003

Aanvang (huidige) volmacht :01-01-1992

Naam :Caesar, Heinrich

Geboortedatum en -plaats :01-01-1949, Rotterdam

Adres :Weidevogellaan 168, 2496MZ 's-Gravenhage

Functie en infunctietreding :Procuratiehouder, 01-11-1990

Titel :Concern-controller

Bevoegdheid :Beperkte volmacht

Aanvang (huidige) volmacht :01-11-1990

Naam :van Oostrom, Samuel

Geboortedatum en -plaats :12-03-1960, Gouda

Adres :Korenbloem 2, 2861WT Bergambacht

Functie en infunctietreding :Procuratiehouder, 22-04-1996

Titel :Assistant to raad van bestuur

Bevoegdheid :Volledige volmacht

Aanvang (huidige) volmacht :21-12-2000

Naam :Hoogterp, Sjoerd Simon

Geboortedatum en -plaats :23-10-1956, Hilversum

Adres :Fazantenlei 2, 2950 Kapellen, België

Functie en infunctietreding :Procuratiehouder, 01-11-2001

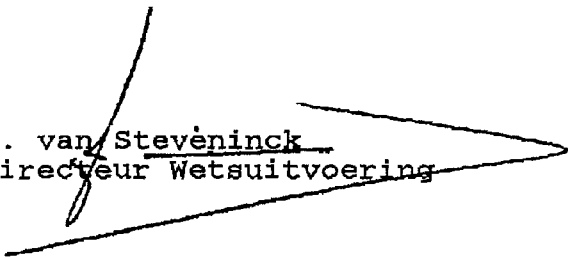
Titel :Chief financial officer

Bevoegdheid :Beperkte volmacht tot EUR 50.000,00

Alleen geldig indien door de kamer voorzien van een ondertekening.

's-Gravenhage, 20-05-2005

Voor uittreksel

~~R. van Steveninck~~
Directeur Wetsuitvoering

Bijlage 5
Tabel van aanvaarde en niet aanvaarde bepalingen uit de concept-Overeenkomst

De krachtens knock-out eis K9 verplicht te aanvaarden bepalingen zijn *vet en cursief* gedrukt.

Artikel	Aanvaarding	Alternatief
1.1	Ja	
1.2	Ja	
1.3	Ja	
1.4	Ja	
2.1	Ja	
2.2	Ja	
3.1	Ja	
3.2	Ja	
3.3	Ja	
3.4	Ja	
3.5	Ja	
4.1	Ja	
4.2	Ja	
5.1	Ja	
5.2	Ja	
5.3	Ja	
5.4	Ja	
5.5	Ja	
5.6	Ja	
6.1	Ja	
6.2	Ja	
6.3	Ja	
6.4	Ja	
6.5	Ja	
6.6	Ja	
6.7	Ja	
6.8	Ja	
6.9	Ja	
6.10	Ja	
7	Ja	
8.1	Ja	
8.2	Ja	
8.3	Ja	
8.4	Ja	

8.5	Ja	
9.1	Ja	
9.2	Ja	
10.1	Ja	
10.2	Ja	
10.3	Ja	
11.1	Ja	
11.2	Ja	
11.3	Ja	
12.1	Ja	
12.2	Ja	
12.3	Ja	
12.4	Ja	
12.5	Ja	
13.1	Ja	
13.2	Ja	
14.1	Ja	
14.2	Nee	De in b. voorgestelde termijn kan in voorstelbare gevallen bezwaarlijk of onhaalbaar zijn. Sdu Uitgevers geeft er de voorkeur aan de afspraken over de vermelde termijnen na overleg vast te leggen in een Service Level Agreement.
14.3	Nee	Zie 14.2; Sdu Uitgevers geeft er de voorkeur aan de afspraken over de vermelde termijnen na overleg vast te leggen in een Service Level Agreement.
14.4	Ja	
15.1	Ja	
15.1	Ja	
16.1	Ja	
16.2	Ja	
17.1	Ja	
17.2	Ja	
18.1	Nee	Sdu Uitgevers is uitdrukkelijk bereid om in nader overleg en in de geest van het gevraagde tot een redelijke boeteregeling te komen (zie ook 14.2 en 14.3).
18.2	Ja	
19.1	Ja	
19.2	Ja	
19.3.a	Ja	
19.3.b	Ja	
19.3.c	Ja	
19.3.d	Ja	
19.4	Ja	

b.v. overmacht; verkeersstudie e.d.

20.1	Ja	
20.2	Ja	
20.3	Nee	Alternatief voorstel: lid a. "in verband met de Overeenkomst;" vervangen door "In verband met de verplichtingen die voor Leverancier uit deze overeenkomst voortvloeien;".
20.4	Nee	Alternatief voorstel: De passage "Opdrachtgever is niet aansprakelijk voor enige schade die direct of indirect verband houdt met de Overeenkomst, ongeacht de rechtsgrond waarop deze aansprakelijkheid berust." vervangen door "De aansprakelijkheid van Opdrachtgever jegens Leverancier voor schade in verband met de Overeenkomst is onder alle omstandigheden beperkt tot de omzetwaarde."
21.1	Ja	
21.2	Ja	
22.1	Ja	
22.2	Ja	
23.1	Ja	
23.2	Ja	
23.3	Ja	
24.1	Ja	
24.2	Ja	
24.3	Ja	
24.4	Ja	
24.5	Ja	
25.1	Ja	
25.2	Ja	
25.3	Ja	
25.4	Ja	
25.5.a	Ja	
25.5.b	Ja	
25.5.c	Ja	
25.6	Ja	
25.7	Ja	
26.1	Ja	
26.2	Ja	
27.1	Ja	
27.2	Ja	
27.3	Ja	
28	Ja	
29.1	Ja	
29.2	Ja	

Bijlage 6
Prijsblad

Totale prijzen voor de volgende verrichtingen, met inbegrip van alle kosten en onkosten, uitgaande van een exclusiviteit van 6 opeenvolgende verkiezingsdagen:

Per verrichting:

- drie keer de terbeschikkingstelling van 1000 Stemsystemen voor één verkiezingsdag, met de daarbij behorende dienstverlening, een en ander zoals omschreven in de Concept-overeenkomst;

prijs excl. BTW: € 2.940.000
prijs incl. BTW: € 3.498.600

- drie keer de terbeschikkingstelling van 500 Stemsystemen voor één verkiezingsdag, wederom met de daarbij behorende dienstverlening en zoals omschreven;

prijs excl. BTW: € 1.470.000
prijs incl. BTW: € 1.749.300

- het leveren van software met licenties voor 20 in voorkomend geval gelijktijdig te gebruiken werkplekken voor de duur van de periode waarin 6 opeenvolgende verkiezingsdagen liggen;

prijs excl. BTW: € 0 (is inbegrepen in de prijs voor de terbeschikkingstelling van Stemsystemen voor één verkiezingsdag)
prijs incl. BTW: € 0 (is inbegrepen in de prijs voor de terbeschikkingstelling van Stemsystemen voor één verkiezingsdag)

- het verzorgen van cursusonderdelen van drie uur, op een door de Gemeente aan te wijzen locatie van de Gemeente, voor drie groepen van ongeveer 20 mensen, die vervolgens als trainer zullen gaan optreden ten behoeve van stembureauleden.

prijs excl. BTW: € 0 (is inbegrepen in de prijs voor de terbeschikkingstelling van Stemsystemen voor één verkiezingsdag)
prijs incl. BTW: € 0 (is inbegrepen in de prijs voor de terbeschikkingstelling van Stemsystemen voor één verkiezingsdag)

Totaal:

excl. BTW: € 4.410.000
incl. BTW: € 5.247.900

Opbouw voor de eerste twee verrichtingen:

- personeelskosten, waaronder kosten voor:

- de helpdesk: inbegrepen in de prijs voor de terbeschikkingstelling van Stemsystemen voor één verkiezingsdag
- monteurs: inbegrepen in de prijs voor de terbeschikkingstelling van Stemsystemen voor één verkiezingsdag

- hardwarekosten: inbegrepen in de prijs voor de terbeschikkingstelling van Stemsystemen voor één verkiezingsdag

- programmeringskosten: inbegrepen in de prijs voor de terbeschikkingstelling van Stemsystemen voor één verkiezingsdag

- transportkosten: inbegrepen in de prijs voor de terbeschikkingstelling van Stemsystemen voor één verkiezingsdag

Eventueel door derden te verrichten werkzaamheden:

Niet van toepassing

Offerte Stemsystemen 2005 (nr 2005-009069)
Gemeente Amsterdam
Sdu Uitgevers 20 mei 2005
p. 39

Bijlage 7
Bescheiden waaruit de
ondertekeningbevoegdheid blijkt

KAMER VAN KOOPHANDEL
HAAGLANDEN

Dossiernummer: 27193898

Blad 00001 Beperkt uittreksel

Uittreksel uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Haaglanden

Rechtspersoon:

Rechtsvorm : Besloten vennootschap
Naam : Sdu Uitgevers B.V.
Statutaire zetel : Den Haag
Eerste inschrijving in het handelsregister : 03-01-2001
Akte van oprichting : 27-12-2000
Akte laatste statutenwijziging : 14-09-2004
Maatschappelijk kapitaal : EUR 25.000.000,00
Geplaatst kapitaal : EUR 6.747.638,00
Gestort kapitaal : EUR 6.747.638,00
Er zijn verschillende soorten aandelen : Raadpleeg het handelsregisterdossier
Fusie/splitsing : Op 17-12-2004 fusie-akte verleden.
Verkrijgende rechtspersoon: Sdu Uitgevers B.V. dossier 27193898
Verdwijvende rechtspersoon: Academic Service II B.V. dossier 29033182

Onderneming:

Handelsna(a)m(en) : Sdu Uitgevers B.V.
SDU Servicentrum Uitgevers (Sdu Uitgevers B.V.)
Uitgeverij FBN/Sdu
JBN Juridische Berichten voor het Notariaat ...
FBN Fiscale Berichten voor het Notariaat
Sdu Klantenservice
Adres : Prinses Beatrixlaan 116, 2595AL 's-Gravenhage .
Correspondentieadres : Postbus 20025, 2500EA 's-Gravenhage
Telefoonnummer : 070-3789880
Faxnummer : 070-3789783
E-mailadres : sdu@sdu.nl
Datum vestiging : 04-06-1996
De besloten vennootschap drijft de onderneming sinds: 27-12-2000
Bedrijfsomschrijving : De uitoefening van het uitgeversbedrijf; houdster- en financieringsmaatschappij
Werkzame personen : 442

Dit uittreksel bevat een selectie van ingeschreven functionarissen

20-05-2005

Blad 00002 volgt.

KAMER VAN KOOPHANDEL
HAAGLANDEN

Dossiernummer: 27193898

Blad 00002 Beperkt uittreksel

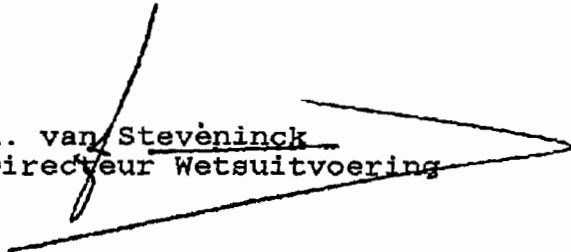
Bestuurder(s):

Naam	: van Oostrom, Samuel
Geboortedatum en -plaats	: 12-03-1960, Gouda
Adres	: Korenbloem 2, 2861WT Bergambacht
Infunctietreding	: 27-12-2000
Titel	: Directeur
Bevoegdheid	: Alleen/zelfstandig bevoegd
Naam	: Sdu N.V.
Adres	: Prinses Beatrixlaan 116, 2595AL 's-Gravenhage .
Inschrijving handelsregister	
onder nummer	: 27124000
Infunctietreding	: 27-12-2000
Titel	: Directrice
Bevoegdheid	: Alleen/zelfstandig bevoegd

Alleen geldig indien door de kamer voorzien van een ondertekening.

's-Gravenhage, 20-05-2005

Voor uittreksel

R. van Steveninck
Directeur Wetsuitvoering

Offerte Stemsystemen 2005 (nr 2005-009069)
Gemeente Amsterdam
Sdu Uitgevers 20 mei 2005
p. 42

Bijlage 8
**Eventuele deel-inschrijving van een onder-
aannemer**

Niet van toepassing

Offerte Stemsystemen 2005 (nr 2005-009069)
Gemeente Amsterdam
Sdu Uitgevers 20 mei 2005
p. 43

Bijlage 9
Informatiebrochure NewVote